Helgelandsrådet

Innkalling

Utvalg: Helgelandsrådet
Møtested: Scandic Syv Søstre Hotell, Sandnessjøen
Møtedato: 19. – 20. november 2026 **Tid:** torsdag 11:30 - fredag 12:00

Navn	Funksjon	Kommune	Påmeldt	Forfall
Jon Albert Floa	Leder	Vega	x	
Peter Talseth	Medlem	Alstahaug	x	
Ole-Gerhard Rinø	Medlem	Alstahaug	x	
Stig Gøran Olsen	Medlem	Alstahaug	x	
Frode Næsvold	Medlem	Bindal	x	
Elin Kristine Lian Vareide	Medlem	Bindal	x	
Knut Toresen	Medlem	Bindal	x	
Siv Therese Aglen	Medlem	Brønnøy	x	
Janitha Signdahlsen	Medlem	Brønnøy	x	
Frank G. Nilssen	Medlem	Brønnøy	x	
John-Erik S. Johansen	Medlem	Dønna	x	
Nils Olav Jenssen	Medlem	Dønna	x	
Tor Henning Jørgensen	Medlem	Dønna	x	
Raymond Fagerli	Medlem	Grane	x	
Åse Granmo	Medlem	Grane	x	
Børge Steinmo Johansen	Medlem	Grane		x
Elbjørg Larsen	Medlem	Herøy	x	
Jørn Moe	Medlem	Herøy	x	
John Arne Andersen	Medlem	Herøy	x	(Torsdag)
Sten Rino Bonsaksen	Medlem	Leirfjord	x	
Pål Andreas Einmo	Medlem	Leirfjord	x	
Peter Andre Haaland	Medlem	Leirfjord	x	
Gunder Strømberg	Medlem	Sømna	x	
Liv-Marit Reitan	Medlem	Sømna		x
Ben Andre Graven	Medlem	Sømna	x	
Kine Mosheim-Lysfjord	Medlem	Vefsn	x	
Eirin Horrigmoe	Medlem	Vefsn	x	
Trine Fåkvam	Medlem	Vefsn	x	
Andre Møller	Medlem	Vega		x
Berit Erdal	Medlem	Vega	x	
Bjørg Iren Fønnebø	Medlem	Vevelstad	x	
Kari Anne B. Andreassen	Medlem	Vevelstad	x	
Morten Karlsen	Medlem	Vevelstad	x	
Stig Sørra	Sekretariatet	-	x	
Helgelandsrådet			31	
Gjester			3	
SAMLET			**34**	

Helgelandsrådet

Saksliste

Saksnr.	Tittel
30/26	Godkjenning av innkalling, sakliste og protokoll fra møtet 18. september 2026
31/26	Referatsaker
32/26	Best HUR-ever – Orientering om prosjektarbeidet med etablering av Helgeland ungdomsråd ved Emma Bolstad, nesteleder HUR og Harald Fåkvam, prosjektleder.
33/26	«Ung i distrikta» – Orientering om arbeidet med egen nettside/temaside i regi av Distriktssenteret ved Margit Langseth og Morten Media, seniorrådgivere, Distriktssenteret
34/26	Samarbeidsavtale mellom Nord U og Helgelandsrådet
35/26	Partnerskapsavtale mellom Nord-Norges Europakontor og Helgelandsrådet
36/26	Innspill fra Helgelandsrådet til Nordland fylkeskommune arbeidet med høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2029 - 2040 og til den transportfaglige utredningen av FOT-rutene i Nord-Norge
37/26	Oppfølging av HR-sak 24/26 *Orienteringer om pågående prosjekter i regi av kommunene på Helgeland*. Hvordan bedre informasjonsflyten ifm større prosjektarbeider i regi av kommunene på Helgeland?
38/26	Innspill til Petroleumsmeldingen
39/26	Uttalelse – Helgelandspendelen; et sterkere regionalt togtilbud for Helgeland
40/26	Uttalelse – Alarmsentraler på Helgeland
41/26	Møteplan 2027 – endring av dato novembermøtet
42/26	Budsjett 2026 – budsjettregulering (Representantskapet)
43/26	Eventuelt

Mosjøen, 9. november 2026

Rune Krutå (sign.)
Leder

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
30/26	Godkjenning av innkalling, sakliste og protokoll fra møtet 18. september 2026

Forslag til vedtak
Innkalling, saksliste og protokoll fra møtet 18. september 2026.

Vedtak

Vedlegg: Protokoll fra HR-møte 18. september 2026 (Se www.hel.no)

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
31/26	Referatsaker

Forslag til vedtak
Referatsaker tas til orientering

Vedtak

Innkomne brev/korrespondanse

Dato	Saksnr.	Avsender	Innhold
04.02.2026		Nfk	Søk tilskudd – Felles Ansvar
03.07.2026		Nfk	Invitasjon: Innspill til Nordland fylkeskommunes innspill og høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2029-2040 – Frist innen 30. november
07.07.2026		Nfk	Tilskudd til regionale ungdomsråd i Nordland
09.09.2026		Nfk	Invitasjon til dialogmøte om FOT-rutene og kommende anbud
17.09.2026		Nfk	Invitasjon til innspill om FOT-rutene i Nord-Norge fra 01.11.28
22.10.2026		Nfk	Høringsbrev – Temaplan for bibliotek
07.11.2026		AK	Uttalelse fra Samferdselsutvalget Alstahaug kommune

Utgående brev/korrespondanse

Dato	Saksnr.	Mottaker	Innhold
15.01.2026	HR/ss	SD	Høringsinnspill – Best mulig transportsystem langs kysten
02.02.2026	HR/ss	KD	Invitasjon til Helgelandskonferansen, Kommunekommisjonen
19.05.2026	HR/ss	Oslo Economics	Innspill FOT-ruter
29.05.2026	HR/ss	Statens vegvesen	Høringsinnspill – Beboerbevis på ferje
15.10.2026	HR/ss	Nfk	Høringsinnspill til Nfk om FOT-rutene i Nord-Norge
16.10.2026	HR/ss	Media – flere	Pressemelding - Felt nummer 100 på norsk sokkel åpnes
13:11.2026	HR/PR	ED	Innspill til Petroleumsmeldingen

Andre referatsaker/interne saker

Dato	Innhold

Helgelandsrådet

Andre møter – sekretariatet

Dato	Innhold
05.01.2026	Konferanse - Nordnorsk politisk verkstad – Oslo
06.01.2026	Konferanse - Nord i Sør, Oslo
08.01.2026	Møte – Arbeidsutvalget Helgelandsrådet (Teams)
21.01.2026	Styringsgruppemøte Offshore Nordland 2026 (Teams)
21.01.2026	Møte – Leverandørkartlegging i nord, prosjekt SNHH
26.01.2026	Møte – arbeidsmøte Helgelandskonferanse 2026 (Teams)
26.01.2026	Møte – Valgkomite Ocean Cluster Helgeland/KPH (Teams)
28.01.2026	Møte – Prosjektsøknad Felles ansvar Helgeland
28.01.2026	Møte – Helgeland Event AS, Bysprinten og prosjektsøknad
29.01.2026	Konferanse – Valuttaseminar 2026, effektivitet i offentlig sektor, Oslo
30.01.2026	Styringsgruppemøte – Digital hjemmeoppfølging Helgeland (teams)
03.02.2026	Møte – Planlegging Jernbaneforum Nord (Teams)
04.02.2026	Møte – Valgkomite Ocean Cluster Helgeland/KPH (Teams)
04.02.2026	Middag – Fylkesråd for næring, møte med operatørene i Norskehavet nord
05.02.2025	Møte – Regionalt kompetanseforum Helgeland (Teams)
05.02.2026	Møte – Fylkesråd for næring, møte med operatørene i Norskehavet nord
06.02.2026	Møte – Arbeidsutvalget Helgelandsrådet (Teams)
10.02.2026	Møte – Adm.dir HSYK vedr. Helgelandstinget 2026
12.02.2026	Møte – Samarbeidsmøte Rana Utvikling AS og SNHH AS
13.02.2026	Styremøte – MidtSkandia
18.02.2026	KS Nordland Strategikonferanse 2026, Bodø
20.02.2026	Styringsgruppemøte – Offshore Nordland 2026
25.02.2026	Møte – Regionalt kraftforum Nordland
27.05.2026	Møte – Fylkesrådsleder vedr. Deltagelse i Helsefelleskap Helgeland (Teams)
03.03.2026	Møte – Rana utvikling/MidtSkandia – Jernbane øst/vest (Teams)
11.03.2026	Konferanse – KRAFTA I NORD, arr. KPH, Bakgårdfen Kultur, Mosjøen
11.03.2026	Møte – Beredskap – Samvirke næringsliv og kommuner, SNHH (Teams)
12.03.2026	Møte – Kompetanseforum Helgeland, Mosjøen
12:03.2026	Møte – Helgeland Event AS – samarbeidsprosjekter HEV/HR
18.03.2026	Møte – Plansamling Helgeland, Sandnessjøen
19.03.2026	Møte – Møte med Fylkesrådet og Helgelandsrådet, Bodø
25.03.2026	Møte – Lunsjmøte Brønnøy Næringsforum – Indeks Nordland
25.03.2026	Møte – Brønnøy vgs – TF-konseptnotat (teknologi, ungdom, læring og arbeidsliv)
27.03.2026	Møte – Arbeidsutvalget (Teams)
10.04.2026	Møte – Kulturnett Helgeland (Teams)
13.04.2026	Møte – Jernbaneforum Nord (Teams)
15.04.2026	Møte – Berdskapsdag HALD
17.04.2026	Møte – Styremøte MidtSkandia
20.04.2026	Møte – Kulturnett Helgeland (Teams)
22.04.2026	Konferanse – Helgelandskonferansen 2026
28.04.2026	Møte – Regionalt Kraftforum nord - Ekstraordinært møte
29.04.2026	Møte – Frokostseminar Mosjøen næringsforening
30.04.2026	Møte – Arbeidsutvalget (Teams)
06.05.2026	Møte – Kulturnett Helgeland, Mosjøen
07.05.2026	Konferanse – VEGAMØTE 2026
08.05.2026	Møte – Samtale om FOT-rutene i Nordland (innspillsmøte i regi av Oslo Economics AS)
29.05.2026	Møte – Regionalt kraftforum Nordland
02.06.2026	Konferanse – Offshore Nordland 2026
08.06.2026	Møte – Oppstartsmøte Nordic CrossCap (MidtSkandia)
09.06.2026	Møte – Stiftelsen Gamle Helgeland
11.06.2026	Møte – Situasjonen på Nordlandsbanen (m/statssekretær, Nfk m.fl)
18.06.2026	Møte – Interkommunalt beredskapsforum Sør-Helgeland
23.06.2026	Møte – Styringsgruppemøte Tosenveien
24.06.2026	Møte – Felles ansvar (teams)
26.06.2026	Møte – Havbruk til havs (Informasjonsmøte Oslo Economics)

Helgelandsrådet

20.08.2026	Møte – Stortingets kommunal- og forvaltningskomiteen
21.08.2026	Møte – Havbruk til havs – intervju (Oslo Economics)
28.08.2026	Møte – Digital hjemmeoppfølging (Styringsgruppemøte)
01.09.2026	Møte – Havbruk til havs – referansegruppemøte (Oslo Economics)
03.09.2026	Møte – Administrativt møte med IPR-ene og Nfk i Nordland (Bjerkvik/Narvik)
08.09.2026	Møte – Helgelandsringen med Scandic og SNHH (prosjektetablering)
09.09.2026	Møte – Gjenbruk og resirkulering av tekstiler (prosjektetablering)
10.09.2026	Konferanse – Drivkraftkonferansen 2026 (Mosjøen)
11.09.2026	Møte – Samhandlingsmøte om Helgelandpendelen (MoN m.fl.)
15.11.2026	Møte – Nordic CrossCap – MidtSkandia (Teams)
22.09.2026	Konferanse – Samhandlingskonferansen 2026 (Sandnessjøen)
23.09.2026	Møte – Høstkonferansen 2026 (planlegging med RU – Teams)
23.09.2026	Næringsliveslunsj – iHALD Næringsråd
01.10.2026	Møte – Samferdselsutvalget Helgelandsrådet (Teams)
13.10.2026	Møte – Referansegruppemøte Best HUR-ever (Bodø)
14.10.2029	Konferanse – KS Nordland Høstkonferansen 2026 (Bodø)
21.10.2026	Møte – AU møte Helgelandsrådet (Teams)
22.10.2026	Møte – Nordic CrossCap – statusmøte (Teams)
26.10.2026	Møte – Styringsgruppemøte Best HUR-ever (Korgen)
27.10.2026	Møte – Senter for havforståelse og kystsamfunn/Nordlandsforskning m.fl (Sandnessjøen)
29.10.2026	Konferanse – 100års markering for Sandnessjøen Sykehus
30.10.2026	Møte – Samarbeidsavtale Nord U, Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet (Teams)
30.10.2026	Møte – Styringsgruppemøte Digital hjemmeoppfølging (Teams)
03.11.2026	Konferanse – Framtidenes helsetenester 2026 (Narvik)
06.11.2026	Møte – Regionale ungdomsråd v/Fylkesordfører og IPR-ene i Nordland (Teams)
09.11.2026	Møte – AU-møte Helgelandsrådet (Teams)
10.11.2026	Møte – Samferdselsutvalet Helgelandsrådet (Teams)
10.11.2026	Møte – Helgelandskonferansen 2027 m/Helgeland ungdomsråd + Polarsirkelrådet (Mosjøen)
11.11.2026	Konferanse – Høstmøte 2026 MidtSkandia (Sandnessjøen)

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
32/26	Best HUR-ever – Orientering om prosjektarbeidet med etablering av Helgeland ungdomsråd ved Emma Bolstad, nesteleder HUR og Harald Fåkvam, prosjektleder.

Forslag til vedtak
Informasjonen tas til orientering.

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

Arbeidet i Helgeland Ungdomsråd (HUR) har i hovedsak vært drevet av, med og for ungdom. HUR har tidligere fått driftsstøtte fra kommunene og administrativ bistand gjennom prosjektene *Med ungdom i fokus* og *Give me SoMe dialog* der Vefsn kommune har vært i prosjektledelse/prosjekt eier.

Formålet med prosjektet *Best HUR-ever* har vært å finne konkrete, formelle og langsiktige løsninger for å gjennomføre den lovpålagte ungdomsdialog i hele Helgelandsregionen, slik at kommunene kan gjøre egne ungdommer til allierte i arbeidet for en bedre demografisk og samfunnsmessig utvikling.

HUR gir uttrykk for to hovedutfordringer. Den ene er behov for en regional koordinatorstilling dedikert til HUR og den andre er at HUR i dag ikke får fulgt opp de kommunale ungdomsrådene på Helgeland godt nok.

Noen av Helgelandskommunene har høy kompetanse i arbeid som utløser ungdomsengasjement og gode erfaring med deltakelse for ungdom lokalt, regionalt og internasjonalt. Deler av dette arbeidet er godt forankret og har en fast finansiering, andre deler av arbeidet trenger formell forankring og fast finansiering. Det er også store forskjeller i medvirkningsarbeidet fra kommune til kommune.

Konklusjon

Prosjektet *Best HUR-ever* er i sluttfasen og avsluttes formalt ila første halvår 2027. Målsettingen er å få overført prosjekt til fast organisatorisk drift ila 2027, dette i et samarbeid mellom Statsforvalteren, Nordland fylkeskommune, Polarsirkelrådet, Helgelandsrådet og kommune på Helgeland.

Helgelandsrådet

Nordland fylkeskommune legger opp til å bevilge 2 x 2 MNOK i 2027 og 2028 til de regionale ungdomsrådene ifm Fylkestingets arbeid med budsjett 2027. Kommunenes bidrag inn i en videreføring av Helgeland ungdomsråd er per dags dato ikke avklart, men det anses som naturlig at arbeidet videreføres i regi av Polarsirkelrådet og/eller Helgelandsrådet i samarbeid med Helgeland ungdomsråd og kommunen på Helgeland.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
33/26	«Ung i distrikta» – Orientering om arbeidet med egen nettside/temaside i regi av Distriktssenteret ved Margit Langseth og Morten Media, seniorrådgivere, Distriktssenteret

.

Forslag til vedtak
Informasjonen tas til orientering.

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

De neste årene vil mange distriktskommuner få langt flere eldre innbyggere. Samtidig er fødselstallene lave, og tallet på personer i arbeidsfør alder går ned. Det gjør at stadig færre må bidra til å forsørge stadig flere.

Distriktssenteret har utviklet en nettside for ordførere og kommunedirektører der de deler kunnskap om unge i distriktene. Denne nettsiden ønsker de nå å få testet ut på målgruppen og Helgelandsrådet er invitert til å delta i dette arbeidet.

Formålet med orienteringen/presentasjonen er å få tilbakemelding fra dere (brukergruppen) om hvordan dere opplever nettsiden og eventuelt komme med forslag til endringer/forbedringer slik at innholdet treffer bedre.

Konklusjon

Det legges opp til en kort introduksjon etterfulgt av et gruppearbeid der ordførere og kommunedirektørene kan diskutere og komme med konkrete innspill.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
34/26	Samarbeidsavtale mellom Nord U, Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet

Forslag til vedtak
Helgelandsrådet tilslutter seg intensjonen i avtaleutkastet. Det anbefales videre at Helgelandsrådet etablerer tettere kontaktflater med de fire Studiesentrene (og RKK-ene), samt KPH, SNHH og MON, om samarbeidsavtalen intensjon og formål

Sekretariatet og Arbeidsutvalget følger opp arbeidet med avtalen og leder gis fullmakt til å signeres avtalen på vegne av Helgelandsrådet.

Vedtak

Vedlegg: Samarbeidsavtale mellom Nord U, Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet (utkaste)

Saksutredning

Nord U har tatt et initiativ om å få etablert en samarbeidsavtale med kommunen på Helgeland og har kontaktet Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet og inviterte til møte 30. oktober 2026 hvor et utkast til en samarbeidsavtale ble presentert. Initiativet og innholdet i avtaleutkastet ble godt tatt imot og det ble enighet om å fortsette arbeidet med formål om å få ferdigstilt en avtale.

Sekretariatet stiller seg positivt til intensjonen med samarbeidsavtalen og at det opprettes en dialog mellom Nord U og kommunenes politiske ledelse på Helgeland. Utfordringen med slike avtaler er generelt at Helgelandsrådet ikke har ressurser eller kompetanse til å følge opp det som er formålet med avtalen.

Selv om avtalen er på et overordnet nivå faglig og strategisk, vil det kreve faglig vurderinger for å oppfylle avtalens målsettinger, som for eksempel hva som er kommunenes behov mht utdanning, kompetanse og forskning. Dette arbeidet er det i dag Studiesenter RKK Vefsn, Studiesenter RKK Ytre Helgeland og Studiesenter RKK Sør-Helgeland som har ansvaret for.

Sekretariatet har tidligere signalisert et ønske om et mer koordinert samarbeid mellom de tre Studiesentrene/RKK-ene på Helgeland. Videre er også Kunnskapsparken AS (nå også Studiesenter), Sentrum Næringshage AS og Mosjøen og omegn Næringsselskap sentrale aktører på Helgeland mht utdanning og utviklingsprosjekter og de står også i god dialogen med det øvrige nærings- og samfunnslivet på Helgeland.

Konklusjon

Sekretariatet stiller seg positivt til initiativet fra Nord U og til det fremlagte avtaleutkastet. Det å få etablert et samarbeidsforum mellom avtalepartnerne vil kunne legge til rette for en bedre dialog og til å få en felles situasjonsforståelse for forskning, utviklings og for høyere utdanning.

Det anbefales videre at Helgelandsrådet etablerer tettere kontaktflater med de fire Studiesentrene (og RKK-ene), samt KPH, SNHH og MON, om samarbeidsavtalen intensjon og formål.

Samarbeidsavtale mellom

Nord universitet

Helgelandsrådet

Polarsirkelrådet

1. PARTENE

1.1. Nord universitet

Nord universitet ble dannet den 1.1.2016 etter fusjon mellom Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna. Universitetet har sitt hovedkontor i Bodø med avdelinger i Levanger, Mo i Rana, Namsos, Nesna, Steinkjer, Stjørdal og Vesterålen.

Universitetets kjernevirksomhet er; Forskning, undervisning, formidling og innovasjon.

Gjennom «Strategi 2030» skal Nord universitet bidra til bærekraftig utvikling og verdiskaping gjennom forskning, utdanning, samarbeid med samfunns- og næringsliv og som en del av et internasjonalt universitetsfellesskap. Vi skal skape ny kunnskap, utdanne mennesker som møter sin tids utfordringer og være en drivkraft for innovasjon og demokratisk utvikling.

Universitetets identitet er basert fire tematiske satsinger;

- Blå og grønn vekst
- Innovasjon og entreprenørskap
- Helse, velferd og oppvekst
- Samfunnssikkerhet

Nord universitet har fem fakultet;

- Fakultet for biovitenskap og akvakultur
- Fakultet for samfunnsvitenskap
- Handelshøgskolen Nord
- Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag
- Fakultet for sykepleie og helsefag

1.2. Polarsirkelrådet

Polarsirkelrådet er et politisk samarbeidsorgan for kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Træna og Rødøy. Innbyggertallet i disse kommunene er omtrent 36 900 (1.januar 2026).

Rådet skal legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen og gjennom dette bidra til å skape en felles identitet. Rådets rolle er å ta opp og fremme de viktigste sakene som angår regionen.

Rådet skal være en tydelig strategisk og politisk aktør med regionalt og nasjonalt perspektiv som også gir uttalelser i politiske spørsmål/saker som angår regionen. Rådet skal være en aktiv regional pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling, og et bindeledd mellom politikk, næringsliv, og andre regionale og statlige styringsorgan.

UTKAST

1.3. Helgelandsrådet

Helgelandsrådet skal være en sentral utviklingsaktør og pådriver for å sikre regionen og den enkelte kommunes interesser. Rådet er et politisk samarbeidsorgan for kommunene Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Herøy, Leirfjord, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Innbyggertallet i disse kommunene er omtrent 41 000 (1.januar 2026).

Helgelandsrådet skal legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen og gjennom dette bidra til å skape en felles identitet på Helgeland.

Rådet skal være en tydelig strategisk og politisk aktør med regionalt og nasjonalt perspektiv som også gir uttalelser i politiske spørsmål/saker som angår Helgeland. Videre skal rådet være en aktiv regional pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling, og et bindeledd mellom politikk, næringsliv, og andre regionale og statlige styringsorgan

2. Hovedavtale og egne avtaler

Denne avtalen er en overordnet avtale om samarbeid mellom Nord universitet, Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet.

Avtalen gjenspeiler at alle parter ønsker å samarbeide om prosjekter og satsinger innen utdanning og forskning, og andre relevante områder av felles interesse. For konkrete samarbeidsprosjekter skal det skrives egne avtaler.

3. Hovedavtalens mål

Å utvikle et faglig og strategisk samarbeid som bidrar til gjensidig vekst og utvikling, herunder og:

- identifisere og bidra til å løse sentrale behov for utdanning, kompetanse, forskning og utvikling på Helgeland (heretter regionen).
- ivareta en god dialog mellom partene, og mellom partene og nærings- og arbeidslivsaktører i regionen. Ved behov etablere hensiktsmessige møteplasser for dialog mellom partene, og mellom partene og nærings- og arbeidslivsaktører i regionen.
- bidra til at befolkningen i regionen skal ha en stabil og langsiktig tilgang til relevante utdanningstilbud gitt av Nord universitet.
- utvikle forsknings- og utviklingsprosjekter gjennom samarbeid mellom Nord universitet, Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet og regionalt nærings- og arbeidsliv, samt andre relevante aktører.

4. Samarbeidsområder

Avtalen omfatter følgende samarbeidsområder:

- Utvikling og gjennomføring av grunn-, etter- og videreutdanninger.
- Samarbeid om rekruttering.
- Praksisplasser i tilknytning til relevante utdanninger.

- Internship.
- Utredningsoppgaver, samt tilrettelegging for at bachelor-, master – og doktorgradsprosjekter kan gjennomføres.
- Forskning i forbindelse med relevante samarbeidsområder.
- Synliggjøre relevant faglig kompetanse og aktivitet ved universitetet som kan være av betydning for utviklingen i regionen.

5. Akademisk frihet og ansvar

Universiteter og høyskoler skal fremme og verne akademisk frihet og dem som utøver den. Partene plikter å følge UH-lovens§ 2.2 om akademisk frihet og ansvar.

6. Samarbeidsforum

For å sikre en positiv utvikling av samarbeidet mellom partene, etablerte det et samarbeidsforum. Partene i samarbeidsforum er politisk leder av Helgelandsrådet og politisk leder av Polarsirkelrådet, samt sekretariatsleder i begge rådene. For Nord universitet møter rektor og tre representanter fra rektors stab. Ordfører i Rana kommune og Nesna kommune er representant i kraft av å være vertskommuneordførere.

Den annen part skal til enhver tid gjøres kjent med hvem som representerer den annen part.

Partene kan, når det er hensiktsmessig, invitere ytterligere deltakere basert på møtets agenda og innhold.

Samarbeidsforumet gis følgende mandat:

- Ivareta et godt samarbeidsklima mellom partene.
- Følge opp hovedavtalens mål.
- Ta initiativ til utviklings- og forskingsrelatert arbeid.
- Avklare finansiering, igangsetting og oppfølging av mulige samarbeidsprosjekter.
- Involvere naturlige aktører i de ulike samarbeidsprosjektene.
- Arrangere gjensidige møter for å drøfte fremtidig utvikling og muligheter på overnevnte områder.
- Det skal gjennomføres to årlige kontaktmøter mellom partene med en agenda som er sendt ut minimum ei uke i forkant av møtene. Valg av fysisk eller digital møteform gjøres ut fra møtets innhold og behov.

Nord universitet innkaller til møtene.

Sekretariatet for samarbeidsforumet ledes av representant fra rektors stab ved Nord universitet i dialog med daglig leder i hhv. Helgelandsrådet og Polarsirkelrådet.

UTKAST

7. Økonomi

Denne avtalen medfører ingen økonomiske konsekvenser for partene. Det vil først skje når det eventuelt etableres underavtaler om å samarbeide med konkrete prosjekter.

Økonomiske konsekvenser må i så fall avtales ved den enkelte avtale.

8. Hovedavtalens varighet

Partene legger til grunn at avtalen skal ha en varighet på fem år fra den dagen avtalen er signert av begge parter.

9. Oppsigelse / reforhandling

Avtalen reforhandles hvert femte år. Hver av partene kan avslutte avtaleforholdet med 3 måneders varsel.

10. Undertegning og godkjenning

Hovedavtalen er undertegnet i 3 eksemplarer, hvorav avtalepartene beholder hvert sitt.

Sted/dato:

For Nord universitet

Levi Gårseth-Nesbakk

Konstituert rektor

For Polarsirkelrådet

Håkon Lund

Leder Polarsirkelrådet

For Helgelandsrådet

Rune Krutå

Leder Helgelandsrådet

UTKAST

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
35/26	Partnerskapsavtale mellom Nord-Norges Europakontor og Helgelandsrådet.

Forslag til vedtak
Informasjonen tas til orientering.

Helgelandsrådet stiller seg positivt til å tiltre som partner til Nord-Norges Europakontor. AU og sekretariatet får i oppdrag å ferdigstille og sluttføre arbeidet med det fremlagte avtaleutkastet med oppstart 01.01.27, med en årlig kostnad innenfor en ramme på kr. 300 000.

Vedtak

Vedlegg: Notat vedrørende partnerskap Helgelandsrådet og Nord-Norges Europakontor
Utkast til partnerskapsavtale Helgelandsrådet og Nord-Norges Europakontor

Saksutredning

Det vises til vedtak i HR-sak 25/26 Nord-Norges Europakontor – deltagelse fra Helgelandsrådet.

Vedlagt er et notat utarbeidet av Nord-Norges Europakontor som gjelder et eventuelt partnerskap mellom Helgelandsrådet og europakontoret, samt et utkast til partnerskapsavtale. Begge datert 26. oktober 2026.

Tidligere Helgeland Regionråd, med 7 deltakerkommuner, deltok i samarbeidet med Nord-Norges Europakontor som partner i perioden 2018 - 2020. Partneravgiften var da på kr. 250 000 årlig. I denne perioden ble det lagt til rette for 2 studiebesøk samt diverse orienteringer fra Europakontoret.

Sekretariatet ser positivt på et eventuelt partnerskap med europakontoret og vil kort fremheve mulighetene for økt forståelse om Europa-spørsmål for Helgelandsrådet sine medlemmer samt at et partnerskap kan bidra til å koble kommunene og kompetansemiljøene på Helgeland tetter til europakontoret og til de muligheter som ligger i samarbeidet mht deltagelse i ulike prosjekter og programmer.

Deltagelsen i europakontoret bør også ses i sammenheng med deltagelse i MidtSkandia samarbeidet og med øvrige samarbeidspartnere som Kunnskapsparken Helgeland AS, Rana Utvikling AS, Mosjøen og omegn Næringsselskap KF og Sentrum Næringshage AS. Utviklingen av EU sitt regionale arbeid og økt fokus på nordområdene er allerede temaer som danner grunnlaget for flere av initiativene i samarbeidene med denevnte utviklingsmiljøene på Helgeland.

Med hensyn til det økonomiske bidraget på kr. 300 000 så er det et relativt stort beløp for Helgelandsrådet. I de senere år har driftsresultatet for Helgelandsrådet/Sekretariatet vært positivt samtidig som sekretariatet har tatt på seg en større andel av de interne møtekostnadene som etter samarbeidsavtalen skulle ha blitt viderefakturert kommunene. Samtidig har kommunenes bidrag til driftene av Helgelandsrådet vært uendret siden 2022.

Sekretariatets har overført underforbruket de senere årene til Samferdselsfondet og Utviklingsfondet. Videre har Samferdselsfondet og Utviklingsfondet også blitt tilført årlige midler/tilskudd fra kommunen på kr. 680 000 fra og med 2022, dette med unntak for 2026. Den årlige utbetaling fra fondene har vært på ca. kr. 1 200 000 de siste tre årene og fondenes samlede utbetalinger i perioden 2020 til og med 2026 har vært på ca. kr 8 100 000. Fondenes størrelse er per dato på ca. kr. 8 100 000, tilsvarende som i 2022.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler Helgelandsrådet å tiltre som partner til Nord-Norges Europakontor. Kontoret oppgave er å fremme de nordnorske, og Helgeland, sine interesser overfor EU, og skal bidrar til regional utvikling og samfunnsbygging gjennom økt EU-kompetanse. Kontoret er også en døråpner for nordnorske aktører som ønsker å ta i bruk mulighetene som finnes i Europa. Her kan Helgelandsrådet være en «kobler og døråpner» for sine samarbeidspartnere.

En årlig kostnad på kr. 300 000 er etter sekretariates vurdering håndterbart med en mindre justering av sekretariatets budsjett samt en mindre justering av prosjektutbetalingene.

NORTH NORWAY
EUROPEAN OFFICE

Brussel 26. oktober 2026

Helgelandsrådet og Nord-Norges Europakontor

Notat vedr partnerskap

Saken i korte trekk

Et partnerskap med Nord-Norges Europakontor (NNEO) kan gi Helgeland en tettere kobling til europeisk politikk, kompetanse og samarbeid. Målet er at kommunene og utviklingsmiljøene i regionen tidligere skal få kunnskap om endringer som berører dem, og bedre mulighet til å utvikle prosjekter sammen med partnere i Norge og Europa.

Helgelandsrådet har tidligere vært partner ved Europakontoret. Et nytt partnerskap kan bygge videre på dette, men med sterkere vekt på å mobilisere lokale aktører til forskning, utvikling og internasjonale prosjekter. Et utkast til partneravtale følger saken.

Hvorfor er dette relevant for Helgeland

Beslutninger og initiativer i EU påvirker rammevilkårene for kommuner og næringsliv også på Helgeland, gjennom EØS-avtalen og andre former for samarbeid. Dette gjelder blant annet industri, energi, fiskeri og havbruk, landbruk og besøksnæring. Samtidig åpner europeiske programmer for samarbeid om felles utfordringer og utviklingsmuligheter.

For Helgelandsrådet kan verdien ligge i å få et tidligere overblikk over hva som er på vei, drøfte hva det betyr lokalt og koble relevante aktører til muligheter som passer deres behov. Europakontoret kan også bidra til at erfaringer og interesser fra Helgeland blir synlige i nordnorske og europeiske sammenhenger.

Hva kan Helgelandsrådet få ut av samarbeidet

- Målrettet informasjon og orienteringer om aktuelle EU- og EØS-saker, tilpasset Helgelandsrådet og medlemskommunene.
- Dialog om konsekvenser og muligheter innen energi, industri, havnæringer, landbruk, besøksnæring og andre temaer rådet prioriterer.
- Hjelp til å identifisere relevante programmer, utlysninger og europeiske partnere, og til å vurdere prosjektideer i en tidlig fase.

- Koblinger mellom kommunene og kompetansemiljøer som Nord universitet, UiT, klynger og utviklingsmiljøer, der disse selv ønsker å delta.
- Tilrettelegging for møter, nettverksbygging og faglige besøk i Brussel, og muligheter til å løfte Helgelands interesser i samarbeid med andre nordnorske aktører.

Fra ide til mulig prosjekt

Helgelandsrådet er et politisk samarbeidsorgan og trenger ikke selv å være prosjekteier for at regionen skal få nytte av samarbeidet. Rådet kan samle kommunene om behov, invitere relevante fag- og næringsmiljøer inn og bidra til politisk forankring. NNEO kan hjelpe med å undersøke om ideen passer i et europeisk samarbeid, finne aktuelle kontakter og vise vei videre. Den enkelte aktør avgjør selv om den vil delta og ta ansvar for en søknad eller et prosjekt.

Eksempelvis kan kommuner og nærings- og forskningsmiljøer utforske felles problemstillinger om energi og industri, bærekraftige havnæringer eller besøksnæring. Første steg er å avklare et konkret behov og hvem som vil arbeide videre med det. Prosjektfinansiering, partnere og resultater kan ikke garanteres.

Nordlig samhandlingsarena

NNEO har fått innvilget Arktis 2030-prosjektet *Nordlig samhandlingsarena*, som skal styrke kompetanse, kapasitet og utvikling av internasjonale prosjekter i Nord-Norge. Aktuelle temaer omfatter bl.a sikkerhet og beredskap, grønn konkurransekraft, sirkulærøkonomi og bærekraftig turisme. For Helgeland kan dette gi en ekstra inngang til workshops, prosjektutvikling og kontakt med nordiske og andre europeiske miljøer.

Partnerskapet omfatter også Europakontorets øvrige tjenester og oppfølging.

Hvordan samarbeidet kan organiseres

Partene utpeker kontaktpersoner og avtaler et årlig møte for å prioritere temaer, aktiviteter og behov. En enkel årlig arbeidsplan kan gjøre forventningene konkrete og gi grunnlag for å vurdere nytten. Som en mulig start kan NNEO bidra med en orientering på et av Helgelandsrådets møteplasser og deretter gjennomføre en behovskartlegging med aktuelle kommuner og kompetansemiljøer.

Nordland fylkeskommune er en av tre eiere av NNEO og arbeider for hele fylket. Et direkte partnerskap kan supplere denne tilknytningen gjennom en fast dialog, tydeligere prioriteringer for Helgeland og anledning til å bestille oppfølging innenfor avtalte rammer. Partneravgiften er kr. 300 000,- pr. år, med avtalen har en varighet på to år gjeldende fra 1/1 til 31/12 året etter. Før avtaleinngåelse avklares konkret omfang og innhold – ut fra de behov og ønsker Helgelansrådet måtte ha.

Brussel 26. oktober 2026

Utkast- Partnerskapsavtale mellom Nord-Norges Europakontor og Helgelandsrådet

Utkast | Fra 1/1-2027 til 31/12-2028

1. Partene i avtalen

Nord-Norges Europakontor (NNEO) eies av Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner og er et kommunalt oppgavefellesskap. Europakontorets overordnede målsetting er:

- å bidra til at nordnorske miljøer kan utnytte de mulighetene som Norges avtaler med EU gir
- å fremme de nordnorske fylkenes og partnernes interesser i europeiske miljøer

Europakontorets vedtekter legges til grunn for all virksomhet ved kontoret.

Helgelandsrådet er et interkommunalt politisk råd for kommunene på Helgeland. Rådet arbeider for felles regional utvikling og for å fremme kommunenes interesser. Gjennom dette partnerskapet ønsker rådet å styrke regionens kunnskap om europeiske forhold og koble kommuner, næringsliv og kompetansemiljøer til internasjonale muligheter.

2. Partenes arbeidsoppgaver

Europakontorets partnerskapsordning skal bidra til at nordnorske samfunnsaktører sammen støtter opp om landsdelens representasjon i Brussel, og at partnerne får tilgang til tilpassede tjenester og leveranser av nytte for arbeidet i regionen. Partnernes representasjon i styret følger Europakontorets til enhver tid gjeldende vedtekter og ordninger.

2.1. Europakontoret skal tilby Helgelandsrådet

Europakontoret skal bidra til at Nord-Norge er en kjent og aktiv aktør i Europa, og til økt internasjonal aktivitet som fremmer samfunns- og næringsutvikling, innovasjon og kompetanse. For Helgelandsrådet skal samarbeidet særlig rettes mot regionens behov og muligheter innenfor energi, industri, fiskeri og havbruk, landbruk og besøksnæring, i tillegg til relevante tverrgående spørsmål.

2.2. Informasjon og oversikt

Europakontoret skal tilby tilpassede oppdateringer om EU- og EØS-politikk av betydning for Helgelandsrådet og kommunene, gjennom generelle oppdateringer, orienteringer, foredrag og besøk, og svar på konkrete henvendelser.

- Generell EU-informasjon rettet mot et nordnorsk publikum.
- Informasjon om aktuelle saker innen energi og kraft, industri og råvarer, fiskeri og havbruk, landbruk og besøksnæring.
- Oppdateringer om regional- og nordområdepolitikk, infrastruktur og transport, sikkerhet og beredskap, samt relevante kultur- og finansieringsprogrammer.
- Oppfølging av forespørsler fra Helgeland og tidlig varsling om relevante initiativer og muligheter.

2.3. Arenaskaper og interessefremming

Gjennom tilstedeværelsen i Brussel og sitt nordnorske og europeiske nettverk kan Europakontoret knytte kontakter, bidra til partnersøk og fremme regionale interesser. Kontoret deltar i aktuelle politiske prosesser, blant annet gjennom høringsinnspill, møter og arrangementer, innenfor sitt mandat og i dialog med eierne og partnerne.

- Tilrettelegging av møter med relevante aktører i Brussel og andre europeiske miljøer.
- Seminarer, konferanser og møteplasser hvor Helgelands interesser og aktører kan synliggjøres.
- Bidrag til å fremme Helgelands synspunkter i relevante prosesser, basert på dialog og avklarte prioriteringer.
- Kobling til andre nordnorske partnere og relevante europeiske nettverk.

2.4. Prosjektutvikling og Nordlig samhandlingsarena

Europakontoret skal bidra til at kommuner og andre miljøer på Helgeland lettere kan identifisere og utnytte muligheter for internasjonalt samarbeid, forskning og utvikling. Samarbeidet skal ta utgangspunkt i lokale behov og bygge på eksisterende kompetanse og initiativer.

- Kartlegge aktuelle behov og prosjektideer sammen med Helgelandsrådet og relevante aktører.
- Orientere om aktuelle EU- og EØS-programmer, utlysninger og andre finansieringsmuligheter, og vurdere hvor ideer kan passe.
- Bidra til å finne relevante fagmiljøer og prosjektpartnere i Nord-Norge, Norden og Europa, og koble aktører i en tidlig fase.
- Gi veiledning om prosjektutvikling, partnerroller og videre arbeid med søknader, innenfor kontorets kapasitet.

Gjennom NNEOs Arktis 2030-prosjekt *Nordlig samhandlingsarena*, vil partene arbeide for at Helgelandsrådet og relevante miljøer på Helgeland kan dra nytte av prosjektets aktiviteter innenfor tilsagnets rammer og tilgjengelig kapasitet.

Aktuelle aktiviteter kan omfatte kompetanseheving, workshops, utvikling av prosjektideer, partnersøk og kobling til finansieringsmuligheter. Partene vil se disse i sammenheng med Helgelands prioriteringer, blant annet energi, industri, havnæringer og besøksnæring. Konkrete tiltak avklares i dialog og innenfor vilkårene i tilsagnet.

Helgelandsrådet kan bidra til å samle kommuner og aktuelle kunnskaps- og utviklingsmiljøer, herunder Nord universitet, Nordlandsforskning, NIBIO, næringshager, kunnskapsparker og utviklingsselskaper. Disse aktørene avgjør selv om de vil delta. Helgelandsrådet trenger ikke selv å være prosjekteier; ansvar for prosjektledelse, søknad og finansiering avklares særskilt i hvert tilfelle. Denne avtalen gir ikke i seg selv rett til prosjektmidler eller garanti for tilsagn.

3. Praktisk tilrettelegging

Europakontoret kan samarbeide med Helgelandsrådet om workshops og møteplasser på Helgeland og i Brussel for å koble relevante aktører og drøfte utviklingsmuligheter. Kontoret kan også bidra til kompetanseheving om EU, EØS og europeiske programmer, og informere om relevante kurs og konferanser.

- Tilrettelegging av studiedager og møter i Brussel etter avtale.
- Mulighet til å benytte Europakontorets møterom og arbeidsplass etter avtale og innenfor tilgjengelig kapasitet.
- Mulighet for hospitering eller deltakelse i kontorets kompetansetilbud etter nærmere avtale.
- Deltakelse med innlegg og faglige bidrag på møter og arrangementer på Helgeland etter avtale.

4. Samarbeidet mellom partene

Helgelandsrådet prioriteres som partner og kan fremme bestillinger om blant annet informasjon, kurs, foredrag, interessefremming, tilrettelegging, partnersøk og prosjektutvikling. Europakontoret skal bidra til at politikere og administrativt personale fra Helgeland kan møte relevante aktører i Brussel.

Samarbeidet forutsetter aktiv dialog og informasjonsutveksling. Helgelandsrådet bidrar med regionale behov, prioriteringer og kontakt med kommuner og aktuelle miljøer. Partene utpeker kontaktpersoner og møtes minst én gang årlig for å drøfte prioriteringer, aktiviteter og oppfølging. En enkel arbeidsplan kan konkretisere samarbeidet.

Den enkelte kommune kan henvende seg direkte til Europakontoret. Når en henvendelse har regional betydning, tilstrebes koordinering gjennom Helgelandsrådet. Ved svært store bestillinger avgjøres Europakontorets prioriteringer i samsvar med gjeldende vedtekter og styringsordninger.

5. Konfidensialitet

Europakontoret skal håndtere informasjon fra Helgelandsrådet forsvarlig og i samsvar med gjeldende regler om offentlighet, taushetsplikt og personvern. Partene skal tydelig angi når informasjon er fortrolig. Merking alene avgjør ikke om informasjon kan unntas offentlighet. Eventuell lovbestemt taushetsplikt og avtalte forpliktelser innenfor lovens rammer gjelder også etter at samarbeidet er avsluttet.

6. Kontaktpersoner

Europakontorets kontaktperson: Nils Kristian Sørheim Nilsen, nils@northnorway.org, +47 991 64 970.

Helgelandsrådets kontaktperson: Stig Sørra, stig.sorra@hel.no, +47 902 14 433.

7. Varighet

Avtalen løper i to år fra 1/1-2027 til 31/12-2028. Melding om at avtalen ikke skal videreføres, gis skriftlig innen 1/10 det året avtalen utløper. Dersom slik melding ikke er gitt innen fristen, videreføres avtalen automatisk i ett år. Partene kan avtale endringer skriftlig.

8. Økonomi

Helgelandsrådet betaler kr 300 000,- per år til NNEO i avtaleperioden. Fakturering og eventuell regulering av beløpet avklares før avtalen inngås. Samarbeidsavtalen medfører ingen ytterligere økonomisk forpliktelse utover dette, med mindre partene på forhånd avtaler noe annet.

Sted og dato: _____

For Helgelandsrådet:

_____

Stig Sørra, Sekretariatsleder

For Nord-Norges Europakontor:

_____

Nils Kristian Sørheim Nilsen, direktør

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
36/26	Innspill fra Helgelandsrådet til Nordland fylkeskommune arbeidet med høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2029 - 2040

Forslag til vedtak
Helgelandsrådet innspill til Nordland fylkeskommune innspill/høring til NTP 2029-2040 godkjennes.

Vedtak

Vedlegg: Invitasjon: Innspill til Nordland fylkeskommunes innspill og høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2029-2040 – Frist innen 30. november
Utkast – Innspill til Nordland fylkeskommune innspill og høringsuttalelse til NTP 2029–2040

Saksutredning

Nordland fylkeskommune inviterte den 1. juli 2026 kommunene i Nordland til å gi innspill til fylkeskommunens arbeid med Nasjonal transportplan (NTP) 2029–2040, med frist 30. november.

Fylkeskommunen oppfordrer kommunene til å koordinere prioriteringene sine gjennom de interkommunale politiske rådene, og skriver at dette «vil bli tillagt vekt i fylkeskommunens prioriteringsarbeid». Helgelandsrådet vil derfor gi en felles uttalelse på vegne av medlemskommunene.

Utkastet følger strukturen i fylkeskommunens innspillsskjema, slik at teksten kan legges rett inn felt for felt. Det konsentrerer seg om et fåtall saker med god forankring i medlemskommunene, og som passer med føringene for NTP 2029–2040: strammere økonomiske rammer, mindre utbedringer framfor store nyinvesteringer, og robusthet og beredskap som gjennomgående hensyn.

Det er mottatt skjemasvar fra Alstahaug (politisk behandlet), Grane (politisk behandlet) og Vefsn (under politisk behandling), e-post fra Brønnøy kommune, innspill fra Brønnøy Havn og Helgeland Havn, rådets innspill fra 2023, fylkestingets vedtak 114/2023 og rådets høringsinnspill om FOT. For kommunene som ikke har svart i denne runden, bygger utkastet på rådets innspill fra 2023.

Saker som er spilt inn, men ikke tatt med i hovedutkastet, ligger i kapittel 9 med vurdering og forslag til tekst. Kapittel 10 viser hvem som har spilt inn hva. Alle tekstfelt er innenfor grensen på 4 000 tegn uten mellomrom.

For å koordinere innspillsarbeidet for Helgelandsrådet er Mosjøen og Omegn næringsselskap blitt engasjert. Det er blitt avholdet to møter i Samferdselsutvalget, 1. oktober og 10. oktober.

Konklusjon

Den videre prosessen for NTP 2029-2040 er;

- Høringsuttalelse vedtas i Nordland fylkesting juni 2027
- Før sommeren 2027: Offentlig høring av transportvirksomhetenes svar.
- Våren 2028: Regjeringen legger frem stortingsmeldingen.
- Juni 2028: Behandling i Stortinget.

Helgelandsrådet

Innspill til Nordland fylkeskommune NTP 2029–2040

1. Kontaktinformasjon

Navn på organisasjon
Helgelandsrådet

Organisasjonstype
Interkommunalt politisk råd

Kontaktperson
Stig Sørra, sekretariatsleder

E-postadresse og telefonnummer
stig.sorra@hel.no / 902 14 433

2. Statlig veg

Tiltak 1 – Rv. 73: øst–vest-korridoren mellom kysten, E6 og Sverige

Geografisk avgrensning
Rv. 73 Trofors–Krutfjellet–riksgrensen, med forbindelse mot E12 i Sverige. Korridoren kobler E6, Nordlandsbanen ved Trofors stasjon og fv. 76 mot Brønnøysund havn til Sverige og Finland. Berører blant annet Grane, Vefsn og Brønnøy.

Prioritering av tiltaket
1. prioritet (høyest)

Kort beskrivelse og begrunnelse
Rv. 73 er en av to øst–vest-forbindelser på Helgeland. Vegen kobler E6, Nordlandsbanen ved Trofors stasjon og fv. 76 mot Brønnøysund havn sammen med E12 i Sverige. Svak standard begrenser framkommelighet, bæreevne og vinterregularitet, og gir høye transportkostnader for næringslivet langs korridoren.

Med Sverige og Finland i NATO og NTPs nye mål om en motstandsdyktig transportsektor har korridoren fått økt betydning for forsyningssikkerhet, nødetater og militær mobilitet. Da E6 og Nordlandsbanen ble stengt ved Finneidfjord i 2024, gikk omkjøringen blant annet via Sverige. Vegnettet i Norge og Sverige bør derfor ses under ett, med vekt på robusthet, redundans og evne til gjenoppretting.

Endringene i sykehusstrukturen har gitt lengre transporttid til sykehus for innbyggerne i indre strøk. Det gjør en trygg og forutsigbar veg enda viktigere.

Helgelandsrådet ber om at utbedring av rv. 73 prioriteres i første seksårsperiode, gjennomført trinnvis der tiltakene gir størst effekt for framkommelighet, bæreevne og regularitet.

(885 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Utbedre der vi kan
- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur

Øvrige kommentarer

Rv. 73 er prioritert av både Grane og Vefsn kommuner, og var med i rådets innspill i 2023.

Merknad: *Granes ønske om utbedring i første seksårsperiode er ivaretatt. Et alternativ med full oppgradering ligger i kapittel 9 (A5).*

Flere innspill til denne transportformen?

Ja

Tiltak 2 – E6: robusthet, omkjøring og oppetid i nord–sør-korridoren

Geografisk avgrensning

E6 gjennom Helgeland og over Saltfjellet, med alternative omkjøringsforbindelser ved bortfall av hovedvegen. Del av hovedkorridoren Trondheim–Bodø.

Prioritering av tiltaket

2. prioritet

Kort beskrivelse og begrunnelse

E6 er hovedåren for vegtransport mellom Sør- og Nord-Norge og har avgjørende betydning for persontransport, næringstransport og forsyninger til Helgeland og landsdelen.

Ved Finneidfjord i oktober 2024 ble både E6 og Nordlandsbanen stengt etter skred og togulykke, og ved Nesvatnet i Levanger i august 2025 tok et skred både E6 og jernbanen. Hendelsene viser at redundans ikke kan vurderes transportform for transportform, og at omkjøring ofte skjer på fylkesveger som ikke er dimensjonert for trafikken.

Helgelandsrådet ber om en systematisk vurdering av robustheten i E6-korridoren, inkludert om omkjøringsforbindelsene har standard, bæreevne og kapasitet til å håndtere langvarige stengninger. Over Saltfjellet må oppetid og vinterregularitet prioriteres gjennom målrettede utbedringer, forebyggende drift og bedre varsling.

(714 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Ta vare på det vi har
- ☒ Utbedre der vi kan

Øvrige kommentarer

Prioritert av Vefsn kommune. E6 over Saltfjellet var med i rådets innspill i 2023.

Flere innspill til denne transportformen?

Nei, gå videre til neste transportform: jernbane

3. Jernbane

Tiltak 1 – Nordlandsbanen: kapasitet, gods og intermodale knutepunkter

Geografisk avgrensning

Nordlandsbanen Trondheim–Bodø, med terminaler og koblinger mot havn og veg på Helgeland, blant annet i Mosjøen og ved Trofors.

Prioritering av tiltaket

1. prioritet (høyest)

Kort beskrivelse og begrunnelse

Nordlandsbanen er eneste jernbane nordover og en kritisk del av forsyningslinjen til landsdelen. Jernbanedirektoratets godsstrategi til NTP 2029–2040 peker på vekstpotensial knyttet til industrien på Helgeland og sjømatnæringen, og på behov for mer kapasitet Trondheim–Bodø.

Helgelandsrådet ber om at flere og lengre kryssingsspor tidfestes i første seksårsperiode, og at terminaler og overganger mellom bane, havn og veg utvikles som ett logistikksystem. Mosjøen er pekt ut som knutepunkt for godsoverføring i fylkestingets vedtak fra 2023, og Trofors stasjon kobler banen til rv. 73 og fv. 76 mot kysten.

Raset ved Nesvatnet i 2025 viste at langvarige brudd flytter gods fra bane til veg, og at det krever målrettet innsats å få det tilbake. Regionen arbeider med dette gjennom ACE Green-prosjektet. Robusthet og kapasitet på banen er derfor både et beredskaps-, klima- og godsoverføringstiltak.

(766 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne
- ☒ Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Utbedre der vi kan
- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur

Øvrige kommentarer

Nordlandsbanen er Grane kommunes viktigste enkeltsak. Kryssingsspor er prioritert av Vefsn kommune og Helgeland Havn.

Flere innspill til denne transportformen?

Ja

Tiltak 2 – Elsfjord–Bjerka: en mer robust bane

Geografisk avgrensning

Nordlandsbanen, strekningen Elsfjord–Bjerka i Vefsn og Hemnes kommuner.

Prioritering av tiltaket

2. prioritet

Kort beskrivelse og begrunnelse

Strekningen Elsfjord–Bjerka er over flere planperioder løftet som et særlig sårbart parti på Nordlandsbanen, med rasfare og krevende vedlikehold. Hendelsene ved Finneidfjord i 2024 og

Nesvatnet i 2025 viser hvor store konsekvenser bortfall av jernbanen kan få, særlig når E6 rammes samtidig.

Helgelandsrådet ber om en oppdatert utredning av hvordan strekningen kan gjøres mer robust, der tunnelalternativet vurderes på nytt sammen med andre aktuelle løsninger. Tidligere utredninger har vist potensial for kortere bane, kortere kjøretid, færre rasutsatte partier og lavere vedlikeholdsbehov, men grunnlaget er gammelt og må oppdateres.

(548 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne
- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Ta vare på det vi har
- ☒ Bygge nytt når vi må

Øvrige kommentarer

Prioritert av Vefsn kommune og med i rådets innspill i 2023.

Flere innspill til denne transportformen?

Nei, gå til luftfart

4. Luftfart

Tiltak 1 – En helhetlig kortbanestruktur på Helgeland

Geografisk avgrensning

Lufthavnene Sandnessjøen Stokka, Mosjøen Kjærstad og Brønnøysund Brønnøy, og deres samlede funksjon i transportsystemet på Helgeland.

Prioritering av tiltaket

1. prioritet (høyest)

Kort beskrivelse og begrunnelse

Lufthavnene i Brønnøysund, Sandnessjøen og Mosjøen er deler av det samme regionale transportsystemet. De dekker ulike områder og funksjoner og kan ikke erstatte hverandre i det daglige. Samtidig gir de redundans: ved vær, stengninger og operative avvik kan en annen lufthavn bli nødvendig, også for ambulansefly og hasteoppdrag.

Lufthavnene er avgjørende for helseberedskap og pasientreiser, blant annet for ambulansefly, og fordi det er lange avstander til sykehus med akuttkapasitet fra store deler av regionen. Brønnøysund er helikopterbase for aktiviteten i Norskehavet, med om lag 30 000 offshorereiser i året. Til sammen hadde de tre lufthavnene om lag 310 000 passasjerer i 2025, og alle tre hadde vekst.

Regjeringen har avklart at ingen lufthavner skal legges ned i den kommende FOT-perioden. Helgelandsrådet mener NTP 2029–2040 må bygge videre på dette, slik at de tre lufthavnene videreføres og utvikles som likeverdige og integrerte deler av transportsystemet. Investeringer og rutetilbud må vurderes ut fra faktisk transportaktivitet, beredskap og hele reisekjeden, ikke ut fra innbyggertall eller kjøretid til en alternativ lufthavn.

(968 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Ta vare på det vi har
- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur

Øvrige kommentarer

Prioritert av Alstahaug og Vefsn kommuner. Må ses i sammenheng med FOT-rutetilbudet under statlig kollektiv-/transporttilbud.

Merknad: *Teksten er samordnet med rådets høringsinnspill om FOT. Regjeringens avklaring om at ingen lufthavner legges ned i kommende kontraktsperiode er hentet derfra.*

Merknad: *Passasjertallene for 2025 er hentet fra Avinors trafikkstatistikk (rute-, offshore- og charterpassasjerer inkludert transfer og transitt): Brønnøysund 144 832, Sandnessjøen 90 814 og Mosjøen 74 639. FOT-innspillet bruker tall for FOT-rutene, så de to tallsettene måler ulike ting.*

Flere innspill til denne transportformen?

Ja

Tiltak 2 – Kortbanenettet som arena for null- og lavutslippsfly

Geografisk avgrensning

Kortbanenettet i Nordland, med lufthavnene i Mosjøen, Sandnessjøen og Brønnøysund.

Prioritering av tiltaket

2. prioritet

Kort beskrivelse og begrunnelse

Kortbanenettet i Nordland er godt egnet for utprøving og innfasing av null- og lavutslippsfly. Mosjøen lufthavn Kjærstad er valgt som en av testlokasjonene i Avinor og Luftfartstilsynets prosjekt for framtidens luftfart, og Sandnessjøen lufthavn Stokka har med 1 199 meter rullebane operative forutsetninger for nye regionale flykonsepter.

Helgelandsrådet ber om at staten og Avinor i god tid planlegger nødvendig energiforsyning og infrastruktur på kortbanenettet, slik at ny teknologi kan tas i bruk når den er sertifisert. Omstillingen må gjennomføres uten at kapasitet, regularitet, pris eller beredskap svekkes.

(530 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål
- ☒ Effektiv bruk av ny teknologi
- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Utbedre der vi kan
- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur

Øvrige kommentarer

Prioritert av Alstahaug og Vefsn kommuner.

Merknad: *Bærekraftig flydrivstoff, som Alstahaug har spilt inn, ligger i kapittel 9 (A3).*

Flere innspill til denne transportformen?

Nei, gå til sjøtransport 8

5. Sjøtransport, havner, fiskerihavner og farleder

Tiltak 1 – Oppmerking og utbedring av Brønnøyleden

Geografisk avgrensning

Brønnøyleden på Sør-Helgeland, med betydning for skipstrafikken til Brønnøysund, Sandnessjøen og Mosjøen.

Prioritering av tiltaket

1. prioritet (høyest)

Kort beskrivelse og begrunnelse

Brønnøyleden ble åpnet for lospliktige fartøy i 2021, etter å ha vært stengt for slik trafikk siden 1995, men er fortsatt ikke merket. Bruk av leden kan korte seilingstiden med inntil to timer hver vei for skip sørfra til Brønnøysund og Mosjøen, med lavere drivstoffkostnader og utslipp.

Tiltaket er lite og kostnadseffektivt. Kystverket har anslått investeringskostnaden til om lag 57 millioner kroner (2020-kroner). Oppmerking gir sikrere seilas for godstrafikk, cruise og fiskeri, og kortere og tryggere tilgang til nødhavn og strandsettingsplasser.

Tiltaket var først prioritert av Kystverket til NTP 2022–2033, men ble tatt ut i 2020 etter at en retting i beregningsverktøyet ga lavere nytte. Beregningen bygget på om lag 150 fartøy gjennom området i 2017, og er ikke oppdatert siden. Helgelandsrådet ber om en ny vurdering der dagens trafikk og sjøtransportens betydning for beredskap, forsyningssikkerhet og forsvar inngår, og at oppmerkingen prioriteres i NTP 2029–2040.

(833 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Mer for pengene
- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Utbedre der vi kan
- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur

Øvrige kommentarer

Prioritert av Brønnøy Havn og Helgeland Havn, og rådets høyest prioriterte farledstiltak i 2023.

Merknad: *Tallgrunnlag: Kystverkets utredningsleveranse til NTP 2025–2036 (oktober 2022, prisnivå 2020) og samferdselsministerens svar til Stortinget 18. mai 2021. Opplysningene om seilingstid og åpning i 2021 er fra Brønnøy Havn.*

Flere innspill til denne transportformen?

Ja

Tiltak 2 – Havner i totalberedskapen og som intermodale knutepunkter

Geografisk avgrensning

Næringshavnene i Brønnøysund (Gårdsøya), Sandnessjøen og Mosjøen, med koblinger til Nordlandsbanen, E6, rv. 73 og tverrforbindelsene.

Prioritering av tiltaket

2. prioritet

Kort beskrivelse og begrunnelse

Havnene på Helgeland er en del av den sivile transportberedskapen og en ressurs i totalforsvaret, for forsyninger, mellomlagring av materiell og mottak av allierte forsterkninger. Gårdsøya industrihavn har 25 meter dybde ved kai med store bakarealer. I tillegg er det 3 x 80 meter dypvannskaier med bakareler og lagerfasiliteter på forsyningsbasen på Horvnes i Sandnessjøen. I Mosjøen skal Knutepunkt Helgeland samle havn, bane og E6 med Ro-Ro-terminal og godsterminal.

Mange av havnene er kommunalt eid og kan ikke alene bære investeringer som først og fremst begrunnes i nasjonale beredskapsbehov, som forsterkede kaier, Ro-Ro-ramper og oppstillingsarealer. Helgelandsrådet ber om at det utredes en egen statlig finansieringsordning for beredskapsinvesteringer i havner, som supplement til tilskuddsordningen for effektive og miljøvennlige havner.

Tilskuddsordningene for effektive og miljøvennlige havner og for fiskerihavner må videreføres på et høyt nivå, og havn, bane og tilførselsveger må vurderes som ett transportsystem.

(782 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne
- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Utbedre der vi kan
- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur
- ☒ Bygge nytt når vi må

Øvrige kommentarer

Prioritert av Helgeland Havn, Brønnøy Havn og Vefsn kommune.

Merknad: *Brønnøy Havn nevner også mudring ved innseilingen til Gårdsøya og landstrøm. Fiskerihavner er omtalt her; se også kapittel 9 (A9).*

Flere innspill til denne transportformen?

Nei, gå til statlig kollektiv-/transporttilbud

6. Statlig kollektiv-/transporttilbud

Tiltak 1 – FOT-rutetilbudet på Helgeland

Geografisk avgrensning

FOT-rutene fra lufthavnene i Sandnessjøen, Mosjøen og Brønnøysund, med forbindelser mot Bodø, Trondheim og videre i det nasjonale flynettet.

Prioritering av tiltaket

1. prioritet (høyest)

Kort beskrivelse og begrunnelse

Det statlige kjøpet av regionale flyruter er en grunnleggende del av transporttilbudet på Helgeland, og den saken flest av rådets kommuner har løftet i denne runden. Mange reisende må kombinere fly med bil, tog, ferje eller hurtigbåt, og tilbudet må derfor vurderes ut fra hele reisen, ikke bare flystrekningen.

Helgelandsrådet ber om at FOT-rutene til/fra både Bodø og Trondheim videreføres og utvikles fra alle tre lufthavnene i kontraktsperioden fra 1. november 2028, med minst dagens frekvens og kapasitet og

rutetider som gir dagsreiser og korrespondanser videre til Tromsø, Oslo og andre knutepunkter. Pasientreiser og beredskap må være selvstendige og tungtveiende hensyn.

Prisnivået må gjøre flyet tilgjengelig som kollektivtransport, og forslaget om å øke maksimal gjennomsnittspris med 30 prosent bør avvises. Endringer i rutetilbudet må bygge på dokumenterte reisemønstre, ikke på usikre antakelser om trafikkoverføring til ny lufthavn i Mo i Rana.

(815 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Ta vare på det vi har
- ☒ Utnytte kapasiteten i transporttilbud bedre

Øvrige kommentarer

Alstahaug kommunes viktigste enkeltsak, og prioritert av Vefsn og Brønnøy kommuner. Utdypet i Helgelandsrådets høringsinnspill om FOT-rutetilbudet fra 1. november 2028.

Merknad: *Rutekravene per lufthavn står i rådets FOT-innspill og er ikke gjentatt her. Kravet om differensierte priser for lokale reisende og turister er holdt utenfor NTP-uttalelsen.*

Flere innspill til denne transportformen?

Ja

Tiltak 2 – Helgelandspendelen

Geografisk avgrensning

Nordlandsbanen Trofors–Mosjøen–Mo i Rana, med tilknytning til øvrig regional kollektivtransport.

Prioritering av tiltaket

2. prioritet

Kort beskrivelse og begrunnelse

Helgelandspendelen skal gi et anvendelig persontogtilbud mellom Trofors, Mosjøen, Bjerka og Mo i Rana. Tiltaket ble utredet i 2016, med en oppdatert analyse i 2021, begge ganger på oppdrag fra Nordland fylkeskommune. Det har hatt bred regional støtte gjennom flere planrunder. Med støtte fra fylkeskommunen gjennomføres nå et forprosjekt som oppdaterer utredningen fra 2021. Forprosjektet avsluttes i desember 2026.

Helgeland står overfor betydelige demografiske utfordringer, som allerede svekker regionens evne til å rekruttere og beholde arbeidskraft. Helse- og omsorgstjenestene, industrien, offentlig sektor og øvrig næringsliv mangler kvalifisert kompetanse. Det kan begrense næringslivets vekst og kommunenes evne til å gi gode tjenester.

Et attraktivt og effektivt togtilbud langs Nordlandsbanen kan knytte de sentrale bo- og arbeidsstedene sammen til en større og mer integrert bo- og arbeidsmarkedsregion. Det blir enklere å bo i én kommune og arbeide i en annen, arbeidsgiverne får et større rekrutteringsgrunnlag, og nytten av investeringene i Nordlandsbanen øker.

Etter at akuttmottaket i Mosjøen ble lagt ned, gir et forutsigbart togtilbud til Mo i Rana også et robust alternativ for planlagte pasientreiser, pårørende og helsepersonell.

Tilbudet må ha frekvens og rutetider som gjør arbeidspendling og daglige reiser mulig, og koordineres med buss og annen kollektivtransport.

(1196 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne
- ☒ Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur
- ☒ Utnytte kapasiteten i transporttilbud bedre

Øvrige kommentarer

Prioritert av Vefsn kommune og med i rådets innspill i 2023. Koordineres med Polarsirkelrådet.

Merknad: *Teksten bygger på sluttrapporten fra forprosjektet Helgelandspendelen, som ferdigstilles i desember 2026.*

Flere innspill til denne transportformen?

Ja

Tiltak 3 – Kystruten

Geografisk avgrensning

Kystruten fra havnene i Brønnøysund og Sandnessjøen med forbindelser sørover mot Bergen og nordover mot Kirkenes.

Prioritering av tiltaket

3. prioritet (høyest)

Kort beskrivelse og begrunnelse

Kystruten er en livsnerve for kystsamfunnene i Norge og er en helt sentral del av den nasjonale transportinfrastrukturen. Den sikrer daglige anløp og gir et stabilt, helårlig tilbud for både passasjerer og gods. Alternative transportformer kan ikke fullt ut erstatte kystruten, særlig ved dårlig vær eller stengte veier. Kystruten er derfor avgjørende for bosetting, næringsutvikling, beredskap og reiseliv langs hele kysten, så også for Helgelandskysten.

Helgelandsrådet mener at kystruten må videreutvikles som en robust, helhetlig transportløsning for gods og passasjerer og anbefaler alternativ 2. Dette gir økt gods- og kjølekapasitet, forutsigbar liggetid i nøkkelhavner, gradvis innfasing av miljøkrav med statlig støtte, og sikring av kystrutens rolle i beredskap og samfunnssikkerhet.

(815 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Forventet måloppnåelse i NTP

- ☒ Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- ☒ En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne

Strategiske retningsvalg i NTP

- ☒ Ta vare på det vi har
- ☒ Utnytte kapasiteten i transporttilbud bedre

Øvrige kommentarer

Innspill fra Helgeland Havn IKS og Brønnøy Havn KF og utdypet i Helgelandsrådets høringsinnspill om best mulig transportsystem langs kysten 15. januar 2016

Merknad:

Flere innspill til denne transportformen?

Nei, gå til fylkeskommunenes og kommunenes bidrag

7. Fylkeskommunenes og kommunenes bidrag

Fylkesveg, inkludert ferje

Forslag til tekst

Transportkorridorer med nasjonal betydning for eksport, forsyningssikkerhet og beredskap består på Helgeland i stor grad av fylkesveger og ferjesamband. Finansieringsansvaret følger eierskapet, mens vegene har en funksjon langt utover fylkeskommunens ansvar og økonomiske bæreevne. Skredet ved Nesvatnet i 2025 viste at fylkesveger blir nasjonal beredskapsinfrastruktur når E6 faller ut.

Helgelandsrådet ber om økte statlige rammer til fylkesvegnettet, og en forutsigbar statlig medfinansieringsordning øremerket nærings- og beredskapskritiske fylkesveger, slik at regionbyene og eksportnæringene sikres gode forbindelser ut og inn. Ordningen bør omfatte utbedring, rassikring, bæreevne og ferjeavløsning, og ikke forutsette at eierskapet først endres. Der vegene har en tydelig nasjonal funksjon, bør omklassifisering til riksveg vurderes, blant annet for fv. 76, fv. 78 og fv. 810 og for fv. 17 Kystriksveien.

Fv. 76 Tosenvegen er hovedforbindelsen mellom Brønnøysund og E6, og sammen med rv. 73 en del av øst–vest-aksen fra kysten til Sverige. Vegen er avgjørende for å utnytte kapasiteten i Brønnøysund havn, også for forsvarets behov, og bør prioriteres for utbedring.

Fastlandsforbindelsen Herøy/Dønna–Alstahaug (HADFAST) er Helgelandsrådets eget utredningsprosjekt. KVU-en fra 2015 anbefalte undersjøisk tunnel, og rådets effekt- og finansieringsanalyse (Norconsult 2021) viste bedre netto nytte per investert krone enn snittet for Nordland i NTP. Økte byggekostnader og renter siden 2021 gjør det nødvendig å kvalitetssikre grunnlaget og avklare statlig medfinansiering, slik at prosjektet kan modnes for framtidig prioritering. Tilsvarende finansieringsmuligheter bør utredes for ferjefri kystveg Alstahaug–Vevelstad–Brønnøy. Ferjeavløsningsmidler må være et forutsigbart og reelt virkemiddel for slike prosjekter.

(1587 tegn uten mellomrom -- grense 4 000)

Merknad: *HADFAST er formulert som modning og avklaring av statlig medfinansiering, slik Alstahaug ber om i sitt innspill. Et alternativ der HADFAST står som eget tiltak under statlig veg, ligger i kapittel 9 (A1).*

Fylkeskommunal kollektivtransport

Forslag til tekst

Regionbyene Mosjøen, Sandnessjøen og Brønnøysund er knutepunkter der tog, buss, båt og fly møtes. Statlige kjøp av tog- og flytilbud må planlegges i samspill med fylkeskommunale ruter, slik at reisekjedene henger sammen. Statlige overføringer bør ta hensyn til store avstander, spredt bosetting og kostnadene ved å opprettholde et grunnleggende kollektivtilbud, og det bør etableres insentiver for samordning mellom tog, buss, båt og fly.

(376 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

Kommunalt ansvarsområde

Forslag til tekst

Beredskap og samfunnssikkerhet må være gjennomgående hensyn i NTP 2029–2040. På Helgeland er veger, ferje og hurtigbåtsamband, jernbane, havner og lufthavner gjensidig avhengige av hverandre. Når én forbindelse faller bort, øker belastningen på resten. Utredninger og prioriteringer bør derfor synliggjøre redundans, helseberedskap, forsyningssikkerhet, næringsberedskap og klimatilpasning, og vurdere transportformene samlet.

Kommunene bidrar gjennom arealplanlegging, havne- og knutepunktutvikling og tilrettelegging for gående og syklende. Kommunalt eide havner kan ikke alene bære investeringer som først og fremst begrunnes i nasjonale beredskapsbehov. Staten må ta et medansvar for disse investeringene, og kommunene bør involveres tidlig i planleggingen av statlige tiltak som påvirker lokal arealbruk og næringsutvikling.

(716 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

8. Avsluttende kommentarer

Avsluttende kommentarer

Forslag til tekst

Helgeland er en nasjonalt viktig eksport- og verdiskapingsregion, med havbruk, fiskeri, industri, kraft, petroleum og reiseliv, lange avstander og få alternative transportårer. Helgelandsrådet mener at NTP 2029–2040 må se veg, jernbane, sjø og luft som ett sammenhengende transportsystem, med robusthet og beredskap som rød tråd.

Rådets viktigste saker henger sammen. Et forutsigbart FOT-tilbud og en helhetlig kortbanestruktur sikrer tilgang til helsetjenester og arbeidsmarked når andre forbindelser faller ut. Nordlandsbanen og E6 er ryggraden nord–sør. Rv. 73, fv. 76 Tosenvegen og de andre tverrforbindelsene knytter havnene i Brønnøysund, Sandnessjøen og Mosjøen sammen med banen, E6 og Sverige. Brønnøyleden er et lite tiltak med stor effekt. Fastlandsforbindelsen Herøy/Dønna–Alstahaug og ferjefri kystveg krever en avklaring av statlig medfinansiering.

Samfunnsøkonomiske analyser må fange opp verdien av beredskap og forsyningssikkerhet bedre enn i dag. I områder med få alternative transportårer kan konsekvensene av bortfall være svært store, selv om den daglige trafikken er begrenset.

Uttalelsen er regionalt koordinert gjennom Helgelandsrådet og bygger på innspill fra medlemskommunene, havnene og rådets tidligere NTP- og RTP-arbeid. Den er behandlet i Helgelandsrådets møte 19.–20. november 2026 og er en felles uttalelse for rådets medlemskommuner.

(1182 tegn uten mellomrom – grense 4 000)

9. Alternative prioriteringer

Sakene nedenfor er spilt inn av medlemskommunene i denne runden eller var med i rådets innspill i 2023, men er ikke tatt med i hovedutkastet. For hver sak står det hvorfor, og hvor den kan settes inn. Teksten er ferdig, slik at arbeidsutvalget eller rådet kan ta inn en sak uten en ny skriverunde.

A1 – HADFAST som eget tiltak under statlig veg

Hvem

Alstahaug (politisk vedtak, prioritet 1). Berører også Herøy og Dønna.

Vurdering

HADFAST er en fylkesvegsak og er ikke modnet for prioritering med dagens rammevilkår. Som statlig vegtiltak vil prosjektet konkurrere med rv. 73 og E6 om de samme rammene. I hovedutkastet står det derfor i fylkesvegfeltet, som en sak om modning og statlig medfinansiering. Kan settes inn som statlig veg, tiltak 3.

Forslag til tekst

Fastlandsforbindelsen Herøy/Dønna–Alstahaug skal erstatte to av de største ferjesambandene i Nordland og knytte landets største øysamfunn uten fastlandsforbindelse til regionsenteret

Sandnessjøen. Havbruksnæringen gir sterk vekst i tungtrafikken. Helgelandsrådet ber om at staten bidrar til kvalitetssikring av grunnlaget og avklarer statlig medfinansiering, med ferjeavløsningsmidler og bompenger som del av finansieringen, slik at prosjektet kan prioriteres i en senere NTP.

A2 – Ferjefri kystveg som eget tiltak

Hvem

Alstahaug (prioritet 2). Berører også Vevelstad og Brønnøy.

Vurdering

Prosjektet er ikke utredet like langt som HADFAST, og et stort nytt prosjekt passer dårlig med føringen om mindre utbedringer. Saken er omtalt i fylkesvegfeltet. Kan settes inn som statlig veg, tiltak 3 eller 4.

Forslag til tekst

En ferjefri kystveg Alstahaug–Vevelstad–Brønnøy vil gi kortere reisetid, bedre regularitet og økt redundans langs kysten. Helgelandsrådet ber om at finansieringsmuligheter, inkludert ferjeavløsningsmidler, utredes som del av det videre arbeidet med prosjektet.

A3 – Bærekraftig flydrivstoff (SAF) som eget tiltak

Hvem

Alstahaug (prioritet 2).

Vurdering

Avhenger av produksjon som ennå ikke er etablert, og ligger lenger fram i tid enn resten av uttalelsen. Hovedutkastet prioriterer kortbanestrukturen og infrastruktur for null- og lavutslippsfly. Kan settes inn som luftfart, tiltak 3.

Forslag til tekst

Helgelandsrådet ber om at staten legger til rette for kostnadseffektiv tilgang til bærekraftig flydrivstoff i Nord-Norge, med vurdering av løsninger for lagring, blanding og distribusjon, slik at nye krav ikke gir uforholdsmessige kostnader eller svekket rutetilbud på kortbanenettet.

A4 – Sandnessjøen lufthavn Stokka som egen sak

Hvem

Alstahaug.

Vurdering

Hovedutkastet behandler de tre lufthavnene samlet og som likeverdige, i tråd med rådets FOT-innspill. Et eget tiltak for én lufthavn kan svekke dette. Stokkas funksjon er omtalt i luftfart, tiltak 1. Teksten kan alternativt legges inn under «Øvrige kommentarer» der.

Forslag til tekst

Sandnessjøen lufthavn Stokka hadde om lag 90 800 passasjerer i 2025, en vekst på 18 prosent fra året før. Med Helgelandssykehuset og AMK-funksjoner i Sandnessjøen har lufthavnen en særlig rolle for pasienttransport og ambulanseflyoperasjoner, og rullebanen på 1 199 meter gir forutsetninger for nye regionale flykonsepter.

A5 – Rv. 73 som full oppgradering

Hvem

Grane (ber om utbedring i første periode, krysset av for «bygge nytt»).

Vurdering

En full oppgradering er en stor investering som går mot føringen om mindre utbedringer. Hovedutkastet ber om trinnvis utbedring i første seksårsperiode. Teksten erstatter siste avsnitt i statlig veg, tiltak 1.

Forslag til tekst

Helgelandsrådet ber om at rv. 73 oppgraderes til gjennomgående god standard, med oppstart i første seksårsperiode, slik at korridoren kan fylle sin rolle for næringsliv, helse, beredskap og militær mobilitet.

A6 – Gang og sykkel som eget tiltak

Hvem

Alstahaug (prioritet 3).

Vurdering

Er i hovedsak kommunalt og fylkeskommunalt ansvar, og nevnes allerede i feltet for kommunalt ansvarsområde. Settes inn som statlig veg, tiltak 3.

Forslag til tekst

Ved utbedring av statlige veger på Helgeland må trafikksikre løsninger for gående og syklende prioriteres der trafikkmengde, fart og manglende separering gir særlig risiko, også der næringstransporten øker.

A7 – Framtidig energiløsning for Nordlandsbanen

Hvem

Ingen kommuner i år; med i rådets innspill i 2023.

Vurdering

Følges opp gjennom KVU GREEN og trenger ikke rådets prioritering nå. Settes inn som jernbane, tiltak 3.

Forslag til tekst

Nordlandsbanen må få en langsiktig framdriftsenergi som reduserer utslipp uten å svekke kapasitet, regularitet eller beredskap, med utgangspunkt i KVU GREEN og løsninger tilpasset banens lange avstander og godsvolumer.

A8 – Styrket regiontogtilbud Trofors–Bodø

Hvem

Ingen kommuner i år; med i rådets innspill i 2023.

Vurdering

Avgjøres i stor grad i Jernbanedirektoratets ruteprosess, ikke i NTP. Settes inn som kollektiv, tiltak 3.

Forslag til tekst

Helgelandsrådet ber om et bedre regiontogtilbud mellom Trofors og Bodø, med rutetider som gir gode korrespondanser videre og bedre tilgang til regionale funksjoner og spesialisthelsetjenester.

A9 – Fiskerihavner som eget tiltak

Hvem

Med i rådets innspill i 2023.

Vurdering

Ingen konkrete havner er meldt inn. Tilskuddsordningen for fiskerihavner er tatt inn i sjøtransport, tiltak 2. Settes inn som sjøtransport, tiltak 3 hvis en kommune melder inn en konkret havn.

Forslag til tekst

Helgelandsrådet ber om at Kystverket får handlingsrom til mindre farledstiltak og utbedringer i eksisterende fiskerihavner på Helgelandskysten, og til nye fiskerihavnetiltak der næringsaktiviteten tilsier det. [Konkret havn settes inn.]

10. Grunnlag – hvem har spilt inn hva

Tiltak i hovedutkastet	Alstahaug	Grane	Vefsn	Brønnøy	Brønnøy Havn	Helgeland Havn	2023 / FT-vedtak
Rv. 73	–	Pri 1	Pri 1	–	–	–	2023
E6 robusthet og Saltfjellet	–	–	Pri 2	–	–	–	2023, FT
Nordlandsbanen kapasitet og gods	–	Viktigste sak	Pri 1	–	–	Pri 3	2023, FT
Elsfjord–Bjerka	–	–	Pri 2	–	–	–	2023
Helhetlig kortbanestruktur	Pri 1	–	Pri 1	–	–	–	2023
Null- og lavutslippsfly	Pri 1	–	Med	–	–	–	2023, FT
Brønnøyleden	–	–	–	–	Pri 1	Pri 2	2023, FT
Havner i beredskap og intermodalt	–	–	Pri 1	–	Pri 3	Pri 1	2023, FT
FOT-rutetilbudet	Viktigste sak	–	Pri 1	Ja	–	–	2023, FT
Helgelandspendelen	–	–	Pri 2	–	–	–	2023, FT
Fylkesveg, fv. 76 Tosenvegen	Omklass.	Fv. 76-kobling	Støtter	Viktigst	Pri 2	–	2023
HADFAST og ferjefri kystveg	Pri 1 og 2	–	Støtter	–	–	–	2023, FT

Nordland FYLKESKOMMUNE

Helgeland Interkommunalt politisk råd
Postvoks 405
8801 SANDNESSJØEN

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Vår dato:
		26/49296-1 26/127256	01.07.2026

Invitasjon: Innspill til Nordland fylkeskommunes innspill og høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2029-2040 – Frist innen 30. november

Samferdselsdepartementet (SD) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har startet arbeidet med ny Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2029–2040. Som del av prosessen gir departementene fortløpende oppdrag til transportvirksomhetene – Avinor AS, Bane NOR SF, Jernbanedirektoratet, Kystverket, Nye Veier AS og Statens vegvesen. Virksomhetenes samlede utredninger og anbefalinger vil danne det faglige grunnlaget for regjeringens prioriteringer og stortingsmeldingen om NTP 2029–2040, som etter planen legges fram våren 2028.

Se regjeringens nettside for oppdatert informasjon om arbeidet. Her finner du oppdrag, svar på oppdrag, innspill og annen relevant informasjon.

Innspill og prioriteringer til fylkeskommunen

Nordland fylkeskommune inviterer dere allerede nå til å komme med innspill og prioriteringer i arbeidet med fylkeskommunens innspill og høringsuttalelse til transportvirksomhetenes besvarelser av oppdragene fra SD og NFD. Målet er å sikre en god prosess, bred medvirkning og god forankring av fylkeskommunens prioriteringer fram mot fylkestingets behandling av saken.

Fylkeskommunen tar sikte på å behandle saken og avgi høringsuttalelse i fylkestingets møte i juni 2027.

NTP er i dag en plan for utviklingen av den statlige transportsektoren og for oppfølgingen av de nasjonale transportpolitiske målene. Samtidig er fylkeskommunenes og kommunenes ansvar innen blant annet veg, kollektivtransport, arealforvaltning, pris- og parkeringspolitikk, havner og samfunnsutvikling avgjørende for å nå disse målene.

Skal de nasjonale målene nås, må kommende NTP i større grad fungere som en helhetlig og samordnet plan for hele transportsektoren på tvers av statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå. Det bes derfor om innspill til hvilke statlige virkemidler, finansieringsordninger og

Adresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Transport og infrastruktur
Postmottak	Moloveien 16	75650000	**TI Stab**
Fylkeshuset	Org.nr.:	E-post:	Stian Jensen
8048 Bodø	964 982 953	post@nfk.no	Tlf.: 75650884

rammebetingelser som er nødvendige for å styrke fylkeskommunenes og kommunenes mulighet til å bidra sterkere til måloppnåelsen.

Fylkeskommunen gjennomførte et grundig arbeid med bred ekstern involvering i forbindelse med høringsinnspillene til NTP 2025–2036. Saksfremlegget og de eksterne innspillene fra dette arbeidet finner du her. Kunnskapsgrunnlaget og prioriteringene fra dette arbeidet er fortsatt relevante og vil inngå i saksgrunnlaget for fylkestingets behandling, sammen med innspillene som mottas i denne runden og annen oppdatert kunnskap.

Transportvirksomhetenes prioriteringsoppdrag

Departementene vil etter sommerferien sende ut prioriteringsoppdrag til transportvirksomhetene om porteføljer og tiltak i NTP. Tidspunktet for når oppdragssvarene sendes på offentlig høring er foreløpig ikke fastsatt, men høringen skal gjennomføres før sommeren 2027.

Fylkeskommunen vurderer å invitere til et digitalt møte etter at prioriteringsoppdragene er offentliggjort. Nærmere informasjon om dette vil bli formidlet på et senere tidspunkt.

Regional koordinering av innspill

Kommunene oppfordres til å koordinere sine prioriteringer regionalt gjennom de interkommunale politiske rådene. Dette vil bli tillagt vekt i fylkeskommunens prioriteringsarbeid.

Frist for innspill

Fristen for å sende inn innspill til Nordland fylkeskommune er **30. november 2026**.

Slik sender du inn innspill

Vi ber om at innspill registreres i vårt skjema i Microsoft Forms:

👉 **Skjema for innspill til NTP 2029-2040**

Skjemaet gir en felles og strukturert ramme for innspillene. Det styrker kunnskapsgrunnlaget, tydeliggjør prioriteringer og gjør det enklere å sammenligne og vurdere forslag. Samlet bidrar dette til et bedre beslutningsgrunnlag.

Dersom det ikke er mulig å benytte skjemaet, kan innspill sendes på e-post til **post@nfk.no**, med kopi til **stiaje@nfk.no**. Merk e-posten: «**Innspill til NTP 2029–2040**».

Innspill som mottas gjennom Microsoft Forms, vil bli lastet ned og journalført i fylkeskommunens arkivsystem. Innspillene vil inngå i saksgrunnlaget og følge saken ved fylkestingets behandling.

Departementenes videre prosess for NTP 2029–2040

- **Før sommeren 2027**: Offentlig høring av transportvirksomhetenes svar.
- **Våren 2028**: Regjeringen legger frem stortingsmeldingen.
- **Juni 2028**: Behandling i Stortinget.

Ekstern medvirkning i NTP-prosessen

Departementene legger opp til ekstern involvering i 2026 og 2027:

- **Senhøsten 2026**: Tematiske innspillsmøter med interesse- og arbeidslivsorganisasjoner.
- **1. halvår 2027**: Regionvise dialogmøter med fylkeskommuner, de fire største byene og Sametinget, samt møter med regionalt næringsliv. Fylkeskommunen, KS og Norske Havner samordner forberedelsene knyttet til kommunale havner inn mot møte.
- **Før sommeren 2027**: Offentlig høring av transportvirksomhetenes leveranser, herunder prioriteringsoppdraget.

Prioriteringsgrunnlag

Flere av utfordringene som ble beskrevet i NTP 2025–2036 består, og utviklingen de siste årene har forsterket dem ytterligere.

Statens økonomiske handlingsrom forventes å bli mer begrenset i årene fremover, blant annet som følge av økte utgifter til forsvar og helse. Samtidig står samferdselssektoren overfor betydelig kostnadsvekst, et økende oppgaveomfang og skjerpede klima- og miljøkrav.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen er skjerpet. Transportsektoren må derfor tilpasses et mer komplekst og sammensatt risiko- og trusselbilde. Dette stiller økte krav til motstandsdyktighet, robusthet og kapasitet, samt evne til å understøtte både nasjonal og alliert militær aktivitet i Norge og Norden.

Transportsystemet i nord er preget av lange avstander, få alternative forbindelser, lav eller manglende redundans og krevende klimatiske forhold. Dette gir lav robusthet og høy sårbarhet, med betydelige konsekvenser for forsyningssikkerhet, beredskap, samfunnssikkerhet og samfunns- og næringsutvikling.

Målstruktur og strategiske prinsipper

Målstrukturen for NTP 2029–2040 skal styre utviklingen av transportsystemet gjennom overordnede mål, samt tilhørende delmål, som vist i figuren nedenfor. Den omfatter også et nytt mål om en mer motstandsdyktig transportsektor.

Strategiske hovedprinsippene fra NTP 2025–2036 videreføres:

- «*Ta vare på det vi har, utbedre der vi kan, og bygge nytt når vi må*»
- «*Utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur og transporttilbud bedre*»

Målstrukturen og de strategiske hovedprinsippene legges til grunn for arbeidet med Nasjonal transportplan 2029–2040, og vil blant annet være styrende for prioriteringen av ressursbruk i den videre planprosessen.

Premisser for prioriteringer

Gitt de beskrevne rammebetingelsene blir behovet for tydelige prioriteringer og effektiv ressursutnyttelse i transportsektoren ytterligere skjerpet.

Departementene etterspør innspill som viser hvordan utfordringer kan løses mer kostnadseffektivt og med høyere samfunnsøkonomisk nytte. Dette kan innebære å prioritere mindre utbedringer og fornyelsestiltak framfor store nyinvesteringer.

Det er samtidig viktig å synliggjøre hele bredden av virkemidler, inkludert regulatoriske og styringsmessige tiltak, som kan bidra til en mer helhetlig og tverrsektoriell transportplanlegging.

Med vennlig hilsen
Richard Dagsvik
Fylkesråd for samferdsel

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Hovedmottakere

Andøy kommune	Postboks 187	8483	ANDENES
Beiarn kommune	Moldjord	8110	MOLDJORD
Bindal kommune	Oldervikveien 5	7980	TERRÅK
Bodø kommune	Postboks 319	8001	BODØ
Brønnøy kommune	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Bø kommune	Veaveien 50	8475	STRAUMSJØEN
Dønna kommune	Krunhaugen 1	8820	DØNNA
Evenes kommune	Postboks 43	8539	BOGEN I OFOTEN
Fauske kommune	Postboks 93	8201	FAUSKE
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Flakstad kommune	Flakstadveien 371	8380	RAMBERG
Forsvaret	Postboks 800, Postmottak	2617	LILLEHAMMER
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	INNDYR
Grane kommune	Industriveien 2	8680	TROFORS
Hábmera suohkan - Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY
Hadsel kommune	Rådhusgata 5	8450	STOKMARKNES
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsens vei 3 A	8690	HATTFJELLDAL
Helse Nord RHF	Postboks 1445	8038	BODØ
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Herøy kommune	Silvalveien 1	8850	Herøy
Hålogalandsrådet			

Hovedmottakere

Indre Helgeland regionråd	Postboks 564	8601	MO I RANA
Leirfjord kommune	Skoledalsveien 39	8890	Leirfjord
LO Nordland	Nyholmsgate 15	8005	BODØ
Lofotrådet	Postboks 406	8376	LEKNES
Lurøy kommune	Rådhuset	8766	LURØY
Lødingen kommune	Postboks 83	8411	LØDINGEN
Maskinentreprenørenes Forbund	Postboks 505 Sentrum	0105	OSLO
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes
Moskenes kommune	Rådhuset	8390	REINE
Narvik kommune	Postboks 64	8501	NARVIK
Nesna kommune	Movegen 24	8700	NESNA
NHO Nordland	Sjøgata 3	8006	BODØ
NordNorsk Reiseliv AS	Tollbugata 13	8001	BODØ
Norges Lastebileier-Forbund	PB 7134 St. Olavs plass	0130	OSLO
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO I RANA
Rødøy kommune	Rådhuset	8185	VÅGAHOLMEN
Røst kommune	Rådhuset	8064	RØST
Saltdal kommune	Kirkegata 23	8250	ROGNAN
Salten regionråd	Sjøgata 27	8006	BODØ
Samferdselsforum Nord	Vestfjordgata 42	8300	SVOLVÆR
Samferdselsforum Nord	Vestfjordgata 42	8003	BODØ
Sortland kommune	Postboks 117	8401	SORTLAND
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Steigen kommune	Leinesfjord	8283	LEINESFJORD
Sømna kommune	Kystveien 84A	8920	SØMNA
Sørfold kommune	RÅDHUSET	8226	STRAUMEN
Trygg Trafikk Nordland	Fylkeshuset	8048	BODØ
Træna kommune	Postboks 86	8770	TRÆNA
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	MOSJØEN
Vega kommune	Rørøyveien 10	8980	VEGA
Vesterålen interkommunale politiske råd	Rådhusgata11	8400	SORTLAND
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	LEKNES
Vevelstad kommune	Kommunehuset	8976	VEVELSTAD
Værøy kommune	Sørland 33	8063	VÆRØY
Vågan kommune	Postboks 802	8305	SVOLVÆR
Øksnes kommune	Storgata 27	8430	MYRE

Kopi til

Odd Inge Bardal
Stian Jensen
Trond Heimtun

Vedlegg	DokID
FT-vedtakspunkter NTP 2025-2036	2086486
SD Ekstern medvirkning og prosess NTP 2029-2040	2086517

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
37/26	Oppfølging av HR-sak 24/26 *Orienteringer om pågående prosjekter i regi av kommunene på Helgeland*. Hvordan bedre informasjonsflyten ifm større prosjektarbeider i regi av kommunene på Helgeland?

Saken legges frem til diskusjon uten innstilling.

Forslag til vedtak

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning - Oppfølging av orienteringene fra forrige møte:

Orienteringene fra Digitale Helgeland og Helsefelleskap Helgeland i septembermøtet omfattet oppgaver, tilgjengelige ressurser og organisering, men tok lite for seg informasjonsflyt og forankring til politisk ledelse.

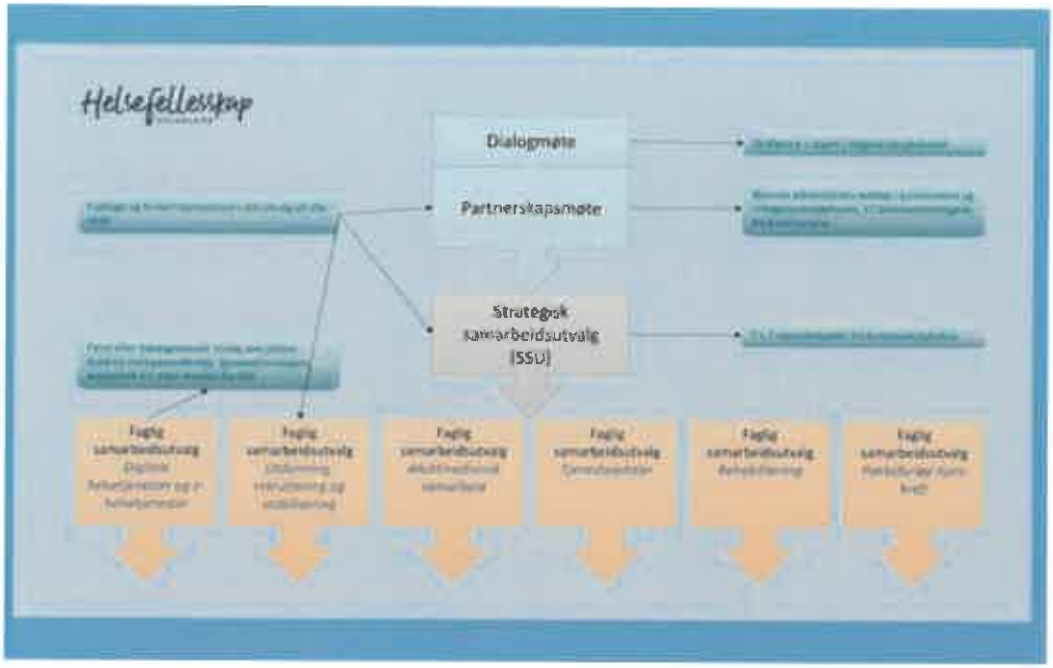
Informasjonsflyt og forankring til politisk ledelse kan ses på som en generell utfordring i forbindelse med kommunenes eksterne eierskap, det være seg alt fra egenetablerte kommunale selskap til aksjeselskaper som Helgeland Kraft AS og Helgeland Industrier AS, og for å ikke glemme stiftelser. Arbeidet med kommunenes ulike eierskap skal iht kommuneloven innbefatte utarbeidelse av en eierskapsmelding *som skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, sikre åpenhet og forankre eierskapspolitikken i brede politiske prosesser* (KS). Om dette er på plass i alle kommunen er ukjent, men dette kan være et tema som Helgelandsrådet kan komme tilbake til hvis ønskelig.

Som det fremkom i orienteringene i møtet i Brønnøysund 19. september er mange av de prosjektene som kommunen deltaker i initiert av Digitale Helgeland og Helsefelleskap Helgeland. Digitale Helgeland er organisert som et oppgavefelleskap (selvstendig juridisk enhet) med eget styre og med et representantskap i henhold til kommuneloven. Her legger organiseringen godt til rette for en god dialog mellom administrasjon, styret og politisk ledelse (eierne).

For Helsefelleskap Helgeland er organiseringen noe annerledes. Her er det etablerte en «samhandlingsstruktur» basert på en samarbeidsavtale mellom KS og Helse- og omsorgsdepartementet. Se skisse 1.

Helgelandsrådet

Skisse 1:

Videre er det etablert et sekretariat bestående av kommunal samhandlingsleder og samhandlingssjef HSYK.

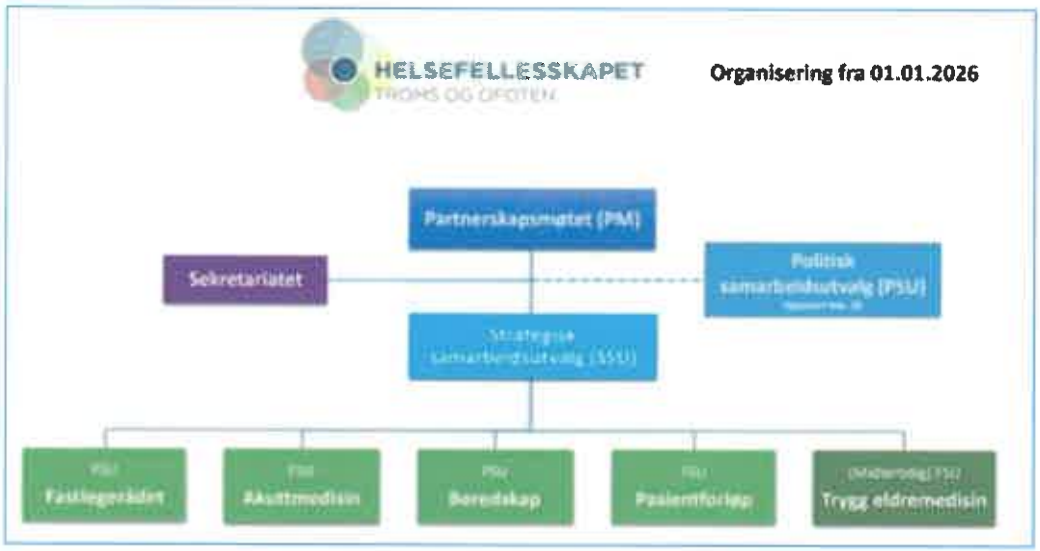
Den kommunale samhandlingslederes er ansatt iht en vertskommunemodell der Brønnøy kommune er vertskommune, på vegne av kommunene som deltar i helsefelleskapet (17 kommuner). Dette innebærer at den kommunale samhandlingslederen ikke har noen «faglig» ledelse, eller noen å rapportere «fag» til, utover de kommunale representantene i SSU i helsefelleskapet og til det årlige partnerskapsmøtet, som består av de 17 kommunedirektørene i medlemskommunene. Utover det årlige Dialogmøtet (ikke et beslutningsorgan) er det her ingen kontaktflate med politisk ledelse i kommunen.

Helsefellesskapet Troms og Ofoten har en organisering som ikke er ulik Helsefellesskap Helgeland, men der er politisk ledelse noe bedre representert. Her er Dialog- og partnerskapsmøtet organisert som ett møte der både politisk og administrativ ledelse fra kommunen deltar. I tillegg er det etablert et eget politisk samarbeidsorgan. Se skisse 2. Dette er ment å gi en bedre dialog og forankring med kommunenes politiske ledelse.

Sekretariatet har ikke gått «tungt inn» i vurderinger av de ulike modellen som det styres etter i Helsefellesskap Troms og Ofoten og Helsefelleskap Helgeland, men anbefaler at Helgelandsrådet legger opp til en diskusjon om erfaringen med samarbeidet og organiseringen av de prosjektene som Digitale Helgeland og Helsefelleskap Helgeland har initiert den senere tid på vegene av kommunen på Helgeland.

Helsefelleskap har også fått et eget kapittel i NOU 2026:12 Én helsetjeneste. I Kapittel 23 *Helsefelleskap* henvises det til evalueringer og erfaringer med dagens organisering, samt at det beskrives alternativer til dagens organisering. Det konkluderes ikke her, men ulike fremtidige modeller beskrives.

Skisse 2:

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at Helgelandsrådet/kommunene vurdere om en sammenslåing av dagens Dialog- og partnerskapsmøtet, samt etablering av et *politisk samarbeidsutvalg*, også kan være et alternativ for Helsefellesskap Helgeland. Dette kan bedre dialogen mellom politisk og administrativ ledelse i kommunen samt bedre den politiske forankringen av arbeidet i helsefelleskapet.

En slik organisering vil også kunne gi helsefelleskapet en større legitimitet ifm et eventuelle innspillsarbeider, som for eksempel til den kommende høringen til NOU 2026:12 Én helsetjeneste. Også det å invitere inne Nordland fylkeskommune som observatør i et eventuelt politisk samarbeidsorgan vil kunne være hensiktsmessig, sett i lys av fylkeskommunens samfunnsrolle og som ansvarlig for tannhelsetjenesten.

Skulle det være interesse for mer kunnskap om dagens organisering av arbeidet i Helsefelleskap Helgeland og samarbeidet med Digitale Helgeland kan det være formålstjenlig å ta dette opp med Polarsirkelrådet og de styrende organ i Digitale Helgeland (styret/representantskapet) og Helsefelleskap Helgeland (SSU) i forbindelse med forberedelsene til neste års Dialog- og Partnerskapsmøte som planlegges gjennomført 22. april 2027.

Saken legges frem til diskusjon uten innstilling.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
38/26	Innspill til Petroleumsmeldingen

Forslag til vedtak
Helgelandsrådet tilslutter seg innspillet til Petroleumsmeldingen utarbeidet og vedtatt av Arbeidsutvalget, Polarsirkelrådet og i Ocean Cluster Helgeland.

Vedtak

Vedlegg: Innspill til Petroleumsmeldingen fra Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet

Helgelandsrådet, i samarbeid med Ocean Cluster Helgeland, har utarbeidet et innspill til Petroleumsmeldingen som oversendes Energiminister Terje Aasland. Innspillet er vedtatt i Arbeidsutvalget, Polarsirkelrådet og i Ocean Cluster Helgeland og oversendt Energiministeren.

Helgelandsrådet

POLARSIRKEL RÅDET

Til: Energiminister Terje Aasland

Fra: Helgelandsrådet og Polarsirkelrådet

Innspill til petroleumsmeldingen - Aktivitet på sokkelen må gi vekst på land

Helgelandsrådet og Polarsirkelrådet ønsker velkommen arbeidet med en ny stortingsmelding om petroleumsvirksomheten. Meldingen må legge grunnlaget for fortsatt olje- og gassaktivitet, langsiktige investeringer og økte lokale og regionale ringvirkninger. Uten nye prosjekter og forutsigbare rammevilkår vil viktige arbeidsplasser og kompetansemiljøer gradvis svekkes.

Sterke leverandørmiljøer langs kysten er også et spørsmål om nasjonal beredskap. Kompetanse, industriell kapasitet og maritime tjenester som bygges opp gjennom petroleumsaktiviteten er ressurser Norge vil ha behov for både i energiomstillingen og i en mer urolig geopolitisk situasjon.

Vårt hovedbudskap er at ressursene utenfor kysten må bidra til varige arbeidsplasser, kompetansebygging og befolkningsvekst på land. Dette må være en tydelig ambisjon i den nye petroleumsmeldingen.

En nasjonal milepæl med betydning for Helgeland

Markeringen i Sandnessjøen 20. oktober 2026 av at norsk sokkel for første gang har 100 felt i drift, synliggjorde Helgelands rolle i norsk petroleumsvirksomhet. Milepælen er knyttet til Ørn-feltet i Norskehavet, som er koblet til Skarv. Markeringen viste både hva næringen har skapt, og betydningen av å legge til rette for videre aktivitet.

For Helgeland handler petroleumspolitikken om langt mer enn produksjonen til havs. Den handler om oppdrag til lokale bedrifter, aktivitet ved baser og havner, maritime tjenester, transport, vedlikehold og attraktive fagarbeider- og kompetansearbeidsplasser. Den handler også om lærlinger, unge som kan etablere seg i regionen, og lokalsamfunn som får et sterkere grunnlag for utvikling.

Arbeidsplasser er avgjørende for å snu befolkningsutviklingen

SSBs befolkningsframskriving fra 2026 viser at Nordland er det eneste fylket med forventet befolkningsnedgang fram mot 2050 i hovedalternativet. Nedgangen er anslått til om lag tre prosent. Framskrivingen viser at Nordland står overfor en av sine største samfunnsutfordringer. Skal utviklingen snus, må staten føre en politikk som gjør det attraktivt å investere, arbeide og etablere seg i distriktene.

Skal utviklingen snus, trenger vi flere lønnsomme arbeidsplasser og et bredere næringsliv. Fortsatt petroleumsaktivitet og en sterk leverandørindustri kan bidra til at flere blir boende, at utflyttede kommer tilbake, og at nye innbyggere velger Helgeland og Nordland.

Petroleumsmeldingen må derfor også ha et tydelig regionalpolitisk perspektiv. Nasjonal verdiskaping må følges av konkrete muligheter i regionene som understøtter aktiviteten på sokkelen.

Helgelandsrådet

POLARSIRKEL RÅDET

Fortsatt aktivitet krever langsiktighet og nye prosjekter

Olje- og gassvirksomheten gir store inntekter til fellesskapet og har stor betydning for norsk industri og Europas energiforsyning. Regjeringen har selv framhevet næringens betydning for arbeidsplasser, velferd og europeisk energisikkerhet som bakgrunn for den nye meldingen.

Helgelandsrådet og Polarsirkelrådet mener meldingen må sikre stabile og konkurransedyktige rammevilkår, tilgang til attraktivt leteareal i åpnede områder og god ressursutnyttelse i eksisterende felt. Nye funn og utbygginger nær eksisterende infrastruktur kan bidra til å forlenge levetiden til både felt og virksomheten på land. For Helgeland er tilgang til attraktive letearealer i Norskehavet nord særlig viktig for å sikre nye prosjekter og langsiktige oppdrag til leverandørindustrien.

For leverandørbedriftene er en forutsigbar og langsiktig oppdragsmengde avgjørende for å investere i utstyr, utvikle kompetanse og ansette flere. Det er derfor nødvendig å se framtidige utbygginger, drift, vedlikehold og videreutvikling av eksisterende felt i sammenheng.

Regionale ringvirkninger og leverandørutvikling må bli tydelige mål

Levertrapporten 2025 viser at Nord-Norges andel av norsk petroleumsproduksjon økte fra 4 prosent i 2018 til 12 prosent i 2025. Samtidig sto nordnorsk leverandørindustri for om lag 2,1 prosent av leveransene på norsk sokkel i 2025. Tallene gjelder ulike størrelser, men synliggjør et betydelig potensial for større regional deltakelse i leverandørkjedene.

Petroleumsmeldingen må ha en tydelig ambisjon om at økt aktivitet i nord også gir en større regional andel av leveransene og verdiskapingen. Konkurransedyktige regionale bedrifter må få reelle muligheter til å delta gjennom bedre innretting av prosjekter, kontrakter og kvalifisering.

Helgeland har viktige miljøer å bygge videre på, blant annet base- og leverandørmiljøet i Sandnessjøen, helikopter- og servicemiljøet i Brønnøysund og industri- og teknologimiljøene i Rana, Vefsn og ellers i regionen. Disse må få mulighet til å ta større del i framtidige oppdrag.

Vi ber særlig om at:

- Regionale ringvirkninger inngår fra tidlig planlegging, med leverandørdialog allerede i konsept- og prosjekteringsfasen (FEED), før kontraktstrategi og arbeidspakker fastsettes.
- Kontraktstrukturer, arbeidspakker og tilbudsfrister gjør det mulig for kvalifiserte små og mellomstore leverandører å konkurrere.
- Operatører og hovedkontraktører møter tydelige forventninger om å identifisere og involvere regionale leverandører, også som underleverandører.
- Det fastsettes målbare indikatorer og offentlig rapportering om regionale kontraktsverdier, sysselsetting, lærlinger og bruk av regionale leverandører.
- Leverandørutvikling og kvalifisering styrkes gjennom samarbeid om erfaring, sertifisering og kapasitetsbygging. Operatører, leverandører og utdannings- og forskningsmiljøer må også samarbeide om lærlinger, fagutdanning og etter- og videreutdanning.
- Eksisterende industri-, base- og logistikkapasitet i nord vurderes reelt før drifts- og vedlikeholdsoppgaver lokaliseres andre steder. Slike funksjoner må videreutvikles på Helgeland.
- Teknologi og nye leveransemodeller, blant annet digitale forsyningskjeder og lokal produksjon av reservedeler, brukes til å bygge varig industriell kapasitet i landsdelen.
- Staten bidrar til nødvendig kraftnett, havner og effektive transportforbindelser som understøtter næringsutviklingen.

Helgelandsrådet

POLARSIRKEL RÅDET

Kompetansen må også gi grunnlag for nye næringer
Videre utvikling av petroleumsnæringen kan samtidig styrke grunnlaget for nye industrielle muligheter. Kompetanse innen maritime operasjoner, konstruksjoner, forankring, automatisering, sikkerhet og drift under krevende værforhold er relevant for flere havnæringer.

Havbruk til havs er et særlig aktuelt eksempel for Helgeland og Nordland. Deler av Trænabanken er blant områdene regjeringen har besluttet at kan utlyses for slik virksomhet. Nordland fylkeskommunes nye kunnskapsgrunnlag peker på regionens etablerte havbruksnæring, offshorekompetanse, leverandørindustri og maritime kapasitet som viktige fortrinn.

Petroleumsmeldingen bør synliggjøre hvordan disse kompetanse- og leverandørmiljøene kan videreutvikles i samspill med nye havnæringer. For Helgeland er det viktig å opprettholde aktivitet og kompetanse samtidig som nye markeder bygges opp.

Utslippskutt, sikkerhet og ansvarlig ressursforvaltning
Fortsatt olje- og gassaktivitet må kombineres med reduserte klimagassutslipp, høye krav til helse, miljø og sikkerhet og god sameksistens med fiskeri og andre havnæringer. Et velfungerende partssamarbeid og kontinuerlig forbedring av sikkerheten må ligge til grunn.

Fortsatt aktivitet i Norskehavet må følges av en robust og regionalt forankret oljevernberedskap. Petroleumsmeldingen bør omtale hvordan organiseringen av beredskapen, herunder NOFOs rolle og samarbeid med lokale og regionale aktører, kan sikre tilstrekkelig kapasitet, kompetanse og responstid. Beredskapsmiljøene på Helgeland må videreutvikles i takt med aktiviteten til havs.

Tiltak som krever kraft fra land, må ses i sammenheng med kraftbalansen og nettkapasiteten i regionen. Utslippsreduksjoner på sokkelen må planlegges slik at det også er rom for utvikling av eksisterende og ny landbasert industri.

Vår forventning til petroleumsmeldingen
Helgelandsrådet og Polarsirkelrådet ber om en petroleumsmelding som gir langsiktige rammer for fortsatt aktivitet på norsk sokkel, og som gjør regionale ringvirkninger til en tydelig del av petroleumspolitikken.

Helgeland skal være en region der aktiviteten til havs gir flere arbeidsplasser, sterkere bedrifter og vekst i lokalsamfunnene på land. Vi forventer at den nye petroleumsmeldingen bidrar konkret til dette.

Mosjøen/Lurøy, 13.11.2026

Håkon Lund (sign.)
Polarsirkelrådet

Rune Krutå (sign.)
Helgelandsrådet

Kilde til tall om produksjons- og leverandørandeler: Levertrapporten 2025, «Petroleumsproduksjon i Nord-Norge» og «Norsk vs. nordnorsk leverandørindustri», www.levertrapporten.no.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
39/26	Uttalelse fra Vefsn kommune v/Mosjøen og omegn næringsselskap – Helgelandspendelen; et sterkere regionalt togtilbud for Helgeland

Forslag til vedtak

Vedtak

Vedlegg:

Vefsn kommune v/Mosjøen og Omegn Næringsselskap har sendt inn uttalelsen «*Helgelandspendelen – et sterkere regionalt togtilbud for Helgeland*» og ber om Helgelandsrådet sin tilslutning.

Uttalelse - Helgelandspendelen – et sterkere regionalt togtilbud for Helgeland

Helgeland har store avstander, sterke arbeidsmarkeder og betydelige kompetansemiljøer innenfor både privat og offentlig sektor. Tilgang på arbeidskraft og kompetanse er avgjørende for videre vekst og utvikling. Skal Helgeland lykkes med å rekruttere og beholde folk, må regionen i større grad utvikles som ett sammenhengende bo- og arbeidsmarked. Det må bli enklere å bo ett sted og arbeide, studere eller benytte tjenester et annet sted på Helgeland.

Et godt regionalt kollektivtilbud er en viktig forutsetning for dette. Nordlandsbanen går gjennom sentrale deler av Helgeland og gir et eksisterende utgangspunkt for å utvikle et bedre regionalt togtilbud. Helgelandspendelen må derfor ses som mer enn et transporttiltak. Den må utvikles som et regionalt utviklingsprosjekt som kan knytte bo- og arbeidsmarkedene på Helgeland tettere sammen.

Tidligere utredninger har vurdert mulighetene for et forbedret togtilbud på strekningen t/r Trofors–Mosjøen–Hemnes–Mo i Rana. Utredningene peker både på muligheter og utfordringer knyttet til blant annet rutetilbud, togmateriell og kapasitet på Nordlandsbanen.

Samtidig har forutsetningene på Helgeland endret seg siden disse utredningene ble gjennomført. Det er derfor behov for et oppdatert kunnskapsgrunnlag og en ny vurdering av hvilke tiltak som kan realiseres på kort og lengre sikt.

Et regionalt utviklingsprosjekt

Et bedre togtilbud handler om mer enn transport mellom byer og tettsteder. Målet med Helgelandspendelen er å gjøre det enklere å reise mellom bosted, arbeidsplass, utdanning og tjenester, og dermed bidra til et større og mer sammenhengende bo- og arbeidsmarked.

Bedre muligheter for daglig pendling kan gi innbyggerne tilgang til flere arbeidsplasser og virksomhetene et større område å rekruttere fra. Det kan samtidig gjøre det enklere å benytte utdannings- og tjenestetilbud på tvers av kommunegrenser.

Dette er i tråd med tidligere politisk behandling i Nordland fylkesting, der styrking av Helgelandspendelen på strekningen Trofors–Mosjøen–Hemnes–Mo i Rana er omtalt som et tiltak for å binde arbeidsmarkedet og regionen bedre sammen.

Helgelandspendelen må samtidig utvikles med utgangspunkt i behovene i hele regionen. Toget kan være en ryggrad i kollektivsystemet langs Nordlandsbanen mellom Trofors, Mosjøen, Hemnes og Mo i Rana, mens gode og forutsigbare korrespondanser med buss kan knytte flere kommuner og lokalsamfunn til tilbudet. Slik kan Helgelandspendelen få betydning langt utover kommunene som har jernbanestasjon.

Fra forprosjekt til videre utvikling

Nordland fylkeskommune har gjennom samfunnsutviklingsmidlene gitt støtte til Mosjøen og omegn næringsselskap KF sitt forprosjekt for Helgelandspendelen. Forprosjektet skal oppdatere kunnskapsgrunnlaget, kartlegge behov og potensial og legge grunnlaget for samarbeid mellom relevante aktører om veien videre.

Når forprosjektet er ferdigstilt, må kunnskapen og anbefalingene brukes aktivt. Regionrådene forventer at Nordland fylkeskommune følger opp resultatene og tar en aktiv rolle i det videre arbeidet med Helgelandspendelen.

Videre utvikling vil kreve samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene, regionrådene og statlige jernbaneaktører. Arbeidet må kobles til relevante regionale og nasjonale plan- og budsjettprosesser, slik at nødvendige tiltak kan prioriteres og finansieres.

Samtidig bør ikke arbeidet med en langsiktig løsning være til hinder for forbedringer som kan gjennomføres tidligere. Det må derfor vurderes hvilke tiltak som kan gi et bedre og mer attraktivt togtilbud på kort sikt, parallelt med arbeidet med langsiktige behov for infrastruktur, kapasitet og togmateriell.

Regionrådene på Helgeland vil stå sammen om det videre arbeidet med Helgelandspendelen. Ambisjonen er et regionalt togtilbud som gjør det enklere å bo, arbeide, studere og benytte tjenester på tvers av Helgeland – og som styrker regionens evne til å møte framtidige behov for arbeidskraft, kompetanse og mobilitet.

Helgelandsrådet

Regionrådene på Helgeland mener at:

1.Helgelandspendelen skal utvikles som et regionalt togtilbud som knytter Helgeland tettere sammen og bidrar til et større og mer sammenhengende bo- og arbeidsmarked.

2.Regionrådene forventer at Nordland fylkeskommune følger opp resultatene fra forprosjektet og tar en aktiv rolle i det videre arbeidet. Når forprosjektet foreligger, bør fylkeskommunen ta initiativ til samarbeid med regionen og statlige jernbaneaktører om oppfølging av anbefalingene.

3.Det videre arbeidet må både identifisere forbedringer som kan gjennomføres på kort sikt og avklare langsiktige behov knyttet til rutetilbud, infrastruktur, kapasitet og togmateriell.

4.Helgelandspendelen må utvikles som en del av et sammenhengende kollektivsystem. Gode og forutsigbare korrespondanser mellom tog og buss skal gjøre tilbudet relevant og tilgjengelig for en størst mulig del av Helgeland.

5.Regionrådene vil stå sammen som aktive pådrivere for Helgelandspendelen og arbeide for at prosjektet prioriteres i relevante regionale og nasjonale plan- og budsjettprosesser.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
40/26	Uttalelse fra Alstahaug kommune v/Ordfører – Alarmsentraler på Helgeland

Forslag til vedtak

Vedtak

Vedlegg:

Alstahaug kommune v/Ordfører har sendt inn uttalelsen «*Alarmsentraler på Helgeland*» og ber om Helgelandsrådet sin tilslutning.

Uttalelse fra Helgelandsrådet - Alarmsentraler på Helgeland.

Helgelandsrådet ønsker med dette brevet å rette en henvendelse til styrene i Helgelandssykehuset HF og Helse Nord RHF vedrørende framtidig organisering av legevaktsentral og øvrige akuttmedisinske alarmsentralfunksjoner på Helgeland.

Det er tidligere rettet en henvendelse fra Alstahaug kommune til Helgelandssykehuset der de ba om at oppsigelsen av avtalen om drift av legevaktsentralen ble utsatt inntil det nasjonale utredningsarbeidet om framtidens helsetjenester var avsluttet. Begrunnelsen var at det pågikk et omfattende arbeid med å vurdere ansvars- og oppgavefordelingen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, samt hvordan samhandlingen mellom nivåene burde utvikles i årene framover.

Helgelandssykehuset avslo anmodningen med henvisning til faglige og bemanningsmessige forhold, og viste samtidig til at drift av legevaktsentral etter gjeldende regelverk er et kommunalt ansvar. Det har også blitt hevdet at drift av slike sentraler ikke er en del av kjernevirksomheten for HSYK.

Helgelandsrådet

Etter at NOU 2026:26 *Én helsetjeneste* nå er lagt fram, fremstår det imidlertid enda tydeligere at den nasjonale retningen går mot sterkere samhandling og tettere integrasjon mellom kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten. Utvalget anbefaler blant annet en «nærhelsereform», sterkere samhandlingsarenaer, en mer sammenhengende akuttmedisinsk kjede og organisatoriske virkemidler som fremmer felles løsninger på tvers av forvaltningsnivåene.

NOU-en understreker videre at framtidens helseutfordringer ikke kan løses av kommunene eller spesialisthelsetjenesten hver for seg. En aldrende befolkning, knapphet på helsepersonell og behovet for helhetlige pasientforløp gjør det nødvendig å utvikle løsninger som bygger ned skillet mellom tjenestenivåene og styrker samarbeidet.

I tillegg har Helse Nord varslet en gjennomgang av organiseringen av de nordnorske AMK-113-sentralene. En slik prosess vil naturlig også berøre spørsmål om fremtidig organisering, samordning og lokalisering av øvrige prehospitale alarmsentralfunksjoner. Det vil derfor være uheldig å fatte langsiktige strukturelle beslutninger lokalt før de regionale og nasjonale vurderingene er gjennomført.

På denne bakgrunn mener Helgelandsrådet at styrene i Helgelandssykehuset HF og Helse Nord RHF bør samordne prosessene knyttet til legevaktsentral, AMK- og alarmsentralstruktur, og avvente endelige organisatoriske konklusjoner til de nasjonale føringene fra Helsereformutvalgets arbeid og de regionale gjennomgangene er vurdert og fulgt opp.

Det handler ikke om å stoppe nødvendige endringer, men om å sikre at framtidige løsninger bygger på oppdatert kunnskap, nasjonale føringer og en helhetlig vurdering av hvordan kommuner og spesialisthelsetjenesten sammen kan gi befolkningen på Helgeland de beste akuttmedisinske tjenestene.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
41/26	Møteplan 2027 – endring av dato novembermøtet 2027

Forslag til vedtak
Sekretariatet anbefaler at Helgelandsrådet flytter sitt planlagte møte fra 18. – 19. november til 11. – 12. november 2027, med møtested Mosjøen.

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

Iht vedtatte møteplan for 2027 er det planlagt med møte i Helgelandsrådet 18. – 19. november 2027 i Mosjøen.

KS Nordland planlegger med Fylkesmøte/høstkonferanse 2027 17. – 18. november 2027 i Bodø. Normalt arrangeres denne møteplassen i oktober, men er flyttet til november grunnet kommunevalget i 2027.

Årets Fylkesmøte/høstkonferanse ble arrangert 14. – 15 oktober i Bodø. Deltagelsen fra kommunen i Helgelandsrådet, både ordfører og kommunedirektører, var ikke som ønsket. Dette er gode møteplasser både med hensyn til kompetanseheving og relasjonsbygging og sekretariatet anbefaler kommunen å prioritere denne møteplassen.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at Helgelandsrådet flytter sitt planlagte møte til 11. – 12. november, med møtested Mosjøen.

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
42/26	Regulering av Budsjett 2026 – Helgeland interkommunalt politisk råd

Forslag til vedtak (Innstilling til Representantskapet)
Representantskapet å vedta det fremlagte reviderte budsjettforslaget for 2026 for Helgeland interkommunalt politisk råd med en kostnadsramme på kr. 3 361 144, med den inndekning som foreslått

Vedtak

Vedlegg: Regnskap 2026 – Helgeland interkommunalt politisk råd (med revidert budsjett 2026)

Saksutredning
I dette reviderte budsjettet er det lagt inn bruka av disposisjonsfond på kr. 765 000 grunnet bortfall av tilskudd til Samferdsels- og Utviklingsfondene i 2026 fra kommunen. Videre er renteinntekter 2026 på kr. 392 356 endret til kr. 435 000 og flyttet fra «Drift av sekretariatet» (5000) til «Prosjekter» (5001).

I tillegg foreslår sekretariatet følgende mindre kostnadendringer for Budsjett 2026:
- *art 10100 Lønn i faste stillinger red*useres fra kr. 1 400 000 til kr. 1 230 000
- *art 10990 Arbeidsgiveravgift reduseres* fra kr. 85 000 til kr. 70 144
- *art 11000 Kontorutgifter* reduseres fra kr. 30 000 til kr. 15 000
- *art 11001 Faglitteratur/tidsskrifter reduseres* fra kr. 30 000 til kr. 25 000
- *art 11203 Hotell/oppholdsutgifter* reduseres fra kr. 30 000 til kr. 20 000
- *art 11204 Velferdstiltak* reduseres fra kr. 10 000 til kr. 5 000
- *art 11402 Representasjon* reduseres fra kr. 15 000 til kr. 10 000
- *art 11500 Møter/kurs ansatte* økes fra kr. 65 000 til kr. 85 000
- *art 11303 Bankgebyr* reduseres fra kr 7 500 til kr. 5 000
- *art 11709 Reiseutgifter* reduseres fra kr. 50 000 til kr. 40 000
- *art 12001 EDB-anskaffelser* reduseres fra kr. 15 000 kr. 0
- *art 13508 Andre honorarer* reduseres fra kr. 300 000 til kr. 150 000
- *art 15290 Kjøp av aksjer* økes fra kr. 0 til kr. 4 144

Konklusjon
Representantskapet godkjenner den fremlagte budsjettreguleringen for 2026 med en kostnadsramme på kr. 3 361 144, med den inndekning som foreslått.

Budsjett og regnskap 2026, sekretariatet - Helgelandsrådet inkl revidert budsjett)

Art	Beskrivelse	Budsjett 2025	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2026 (Revidert)	Regnskap 2026 (per. 05.11.26)
10100	LØNN I FASTE STI	1 350 000	1 164 306	1 400 000	1 230 000	948 060
10503	TREKKPLIKTI HONORAR					
10509	ANN NN OG TREKKPL. GODT		7			7 632
10900	ARBEIDSGIVERS A	180	169	180	180	143 115
10902	KOLLEKTIV LIVSFORS- OG GRUPPELIV					
10905	PENSJONSINNSKUDD OG TREKKPL. FORSIKRING	1	1	1	1	1
10909	ANNEN PENSJON	70 000	17	70	60	
10990	ARBEIDSGIVERAVGIFT	70 000	69	85	70	54 181
10999	AVSETNING AV PREMIEA		9			
	Sum lønnsutgifter	1 441 300	1 430	1 716 300	1 520 300	1 197 982
11000	KONTINGIFTER	30 000	30	30 000	35 000	12 773
11001	Fagliteratur/tidsskrift	20 000	16	30 000	25 000	19 679
11008	ANNRE DRIFTSUTGIFTER					1
11150	Bevertning	10 000	1 045	10 000	10 000	7 954
11151	Kostnader ved kurs		1			200
11203	Kjøp av varer til videresalg	30 000	31 638	30 000	20 000	11
11204	VELFERDSTILTAK	10 000	121	10	5	
11209	Annet forbruksmateriell					
11300	TELEFON, MOBILTELEFON, FAX	11	11 385	7 500	7 500	6
11302	PORTO		281			
11303	BANK	8 500	4 714	7 500	5 000	3 941
11304	DRIFTSUTGIFTER					
11306	Reavrunding					
11400	MARKEDSFØRING, ANNONSER (S	35 000	35 000	35	35 000	35 000
11401	LAVER	5 000	1	5 000	5 000	2 276
11402	REPRESENTASJON	10 000	14 059	15 000	10 000	8
11403	PROSJEKTUTGIFTER					
11500	KURS ANSATTE	90 000	55	65 000	85 000	78 700
11501	KURS VIDEREFAKTU	500	416	500 000	500 000	400
11502	STYREMØTER O	200 000	230 145	200	100	135 406
11600	OPPGAVEPL. REISEUTGIFTER					
11601	OPPGAVEPL. SKYSS/KOSTGODTG	11	9 018	10 000	10 000	8
11602	OPPGAVEPL. KJØRELEGODTGJØRELSE	15 000	21 548	20 000	20	13 042
11654	OPPGAVEPL. KONSULENTHONORAR					
11708	VIDEREFAKTURERTE KOSTNADER UTE	50	81	50 000	50 000	41 165
11709	REISEUTGIFTER IKKE OPPGAVEPLIKTIG	100 000	29 915	50 000	30	8 298
11800	STRØM					
11850	FORSIKRINGER	2 000		2	2 000	-
11851	YRKESSKADE- /ULYKKESFORSIKRING	4	4 501	4 500	4 500	-
11855	ADM. TILSKUDD KLP		14			
11900	HUSLEIE	75	75 460	75 000	75 000	56
11951	Kontingenter (F	35 000	33	35 000	35	36 964
11952	Kontingenter, MidtSkandia	142	39 025	142 500	142 500	106
12000	INVENTAR					
12001	LEIE MASKINER/	17 500		18	0	
12100	LEIE TRANSPORTMIDLER					6
12201	ANNEN LEIE/LEASING					
12400	LEIE DATASYSTEMER	65 000	49	65 000	65 000	27 796
12600	VEDLIKEHOLD					
13000	PROVISJONSHONORAR	45 000	47	45	45 000	37 500
13501	REGNSKAPSHONORAR	85	81	85 000	85 000	-
13508	ANDRE HONORARER	300 000	315 601	300 000	150 000	39
14200	MVA UTENFOR MVA LOVEN	150 000	100	75 000	75 000	75 104
14701	PROSJEKTSTØTTE (S	100 000	75 400	100 000	110	55 000
14702	TAP PÅ FORDRINGER		1			
15000	RENTER kundefordringer		4			
15290	Kjøp av aksjer og andeler Egenkapitalbidrag KLP		3 434		4 144	6
15470	Avsetning til disp.fond /underforbruk i sekretariatet					
	Sum driftsinntekter	2 72 000	1 898 386	2 019 000	1 815 644	1 7
	Sum inntekter	3 823 500	3 348 934	3 735	3 1 144	2 526 429
-	TAP PÅ FORDRINGER					
16211	AVSKRIVNINGER					
17100	REFUSJON SYKEPENGER		606			
17290	MOMSKOMP PÅ INVESTERINGSKOSTNADER	-150 000	-100 55	-75 000	-75 000	-75 104
17509	OVERFØRINGER FRA KOMMUNER	-2 717	-2 718 145	-2 718 144	-2 718 144	-2 718 148
17517	OVERFØRINGER INNTEKTER Offshore Nordland					
17708	VIDEREFAKTURERTE KOSTNADER (1	-482 000	-464 430	-4	-500 000	-344 399
17709	OVERFØRING FRA ANDRE	-68 000	-68 000	-68 000	-68 000	-
18300	BRUK AV BUNDNE INVESTERINGSFOND					
19000	RENTER AV BANKINNSKUDD	-405 608	-468 273	-392 356		-338 812
19300	BRUK AV NETTO DRIFTSRESULTAT					
19400	BRUK AV DISPONIBELT FOND					
19500	BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND					
	Sum overføringer	-3 823 500	-3 818 793	-3 735 500	-3 861 144	-3 476 459
	TOTALT (resultat sekretariat)	-	-469 859	-	-	-950 030
	TOTALT (resultat sekretariat + prosjekt)	810 060	-469 859		-	-40 970

1 11501: Møter/kurs viderefaktureres kommunene

	2026
Møte - Helgelandstinget, 26. - 27. februar, Brønnøysund	236 266
Møte - Helgelandsrådet, 5. - 6. juni, Mosjøen	110 841
Møte - Helgelandsrådet, 17. - 19. september, Bindal	
Møte - Helgelandsrådet, 19. - 21. november, Mosjøen	
- Totalt	347 107

2 11502:

Møte - Nordnorsk politisk verksted, 5 januar, Oslo	24 369
Møte - Kommunedirektørforum, 25. februar, Brønnøysund (lokaler/forpleining)	11 487
Møte - Helgelandstinget, 26. - 27. februar, Brønnøysund (lokaler/forpleining)	35 537
Møte - AU/Fylkesrådet, 19. mars, Bodø (forpleining)	4 915
Møte - Helgelandsrådet, 5. - 6. juni, Mosjøen	40 568
Møte	
Møte	
Møte	
- Totalt	116 876

3 11952: - andre

	2026	
- Arctic Energy Partners	1 950	
- Havbruksnettverk Helgeland	15 000	
- Ovean Cluster Helgeland	12 000	
- Mosjøen Næringsforening	1 938	
- Alstahaug Næringsforening	3 961	
- Brønnøy Næringsforum	2 900	
- Medlemskap NPF - Stig Sørra	1 100	Art 11008
- IOU-fond KS, St Sørra: 12 x 61.24 = 734.85	-571	
- Totalt	38 277	

4 13508: Andre honorarer

	2026
- Stiftelsen Nordnorsk Lederutvikling - Oppfølgingssamtaler Hovedprogrammet	9 600
- Totalt	

5 11400/14701: Markedsføring/Prosjektstøtte - innvilget/utbetalt:

	2026
- Brønnøysund vgs. - Yrkesmesse 2025 (14701 - utbetalt 2/25)	
- Midt-Helgeland Opplæringskontor - Yrkesmesse 2026 (14701 - utbetalt 1/26)	15 000
- Opplæringskontoret Ytre Helgeland - Yrkesmesse 2026 (14701 - utbetalt 6/26)	25 000
- Brønnøy Næringsforum - "Smaken av suksess 2025" (14701 - utbetalt 3/26)	15 000
- Kunnskapsparken Helgeland/Offshore Nordland 2025 (14701 - utbetalt 8/25)	
- Alstahaug Næringsforening - Prosjektstøtte (14701 - utbetalt 12/25)	
- Brønnøysund vgs. - Yrkesmesse 2026 (14701 - utbetalt 12/25)	
- LUFT 2025 (1400 - utbetalt 9/25)	
- Totalt	

Budsjett og regnskap 2025, prosjeker - Helgelandsrådet

Art	Beskrivelse	Helgelands-konferansen (20)	Offshore Nordland (21)	Region-forstørrelse (22)	Festspillen Helgeland (24)	Vann område (26)	Andre prosjekter (99)	5001 Prosjekter (etter korr.)	Budsejett 2026 (Revidert)
10100	L[illegible]N I FASTE STILLINGER							-	-
10503	TREKKPLIKTIG HONORAR							-	-
10509	ANNEN L[illegible]NN OG TREKKPL. GODTGJ.							-	-
10900	ARBEIDSGIVERS ANDEL KLP							-	-
10902	KOLLEKTIV ULYKKE- OG GRUPPELIV							-	-
10905	PENSJONSINNSKUDD OG TREKKPL. FORSIKRINGS.							-	-
10990	ARBEIDSGIVERAVGIFT							-	-
	REFUSJON AV SYKEPENGER							-	-
	Sum lønnsutgifter	-	-	-	-	-	-	-	-
11000	KONTORUTGIFTER							-	-
11001	Fagliteratur/tidsskrift							-	-
11008	ANDRE DRIFTSUTGIFTER							-	-
11150	Bevertning/møteutgifter							-	-
11151	Kostutgifter ved kurs/overnatting							-	-
11203	HOTELL OPPHOLDSUTGIFTER							-	-
11204	VELFERDSTILTAK							-	-
11300	TELEFON, MOBILTELEFON,FAX							-	-
11302	PORTO							-	-
11303	BANKGEBYR							-	-
11304	EDB-DRIFTSUTGIFTER							-	-
11306	Øreavrunding							-	-
11400	MARKEDSF[illegible]RING, ANNONSER							-	-
11401	GAVER							-	-
11402	REPRESENTASJON							-	-
11403	PROSJEKTST[illegible]TTE [1]							-	-
11500	M[illegible]TER, KURS ANSATTE							-	-
11501	M[illegible]TER, KURS VIDEREFAKTURERES							-	-
11502	STYREM[illegible]TER							-	-
11600	OPPGAVEPL. REISEUTGIFTER							-	-
11601	OPPGAVEPL. SKY[illegible]OSTGODTGJ.							-	-
11602	OPPGAVEPL. KILOMETERGODTGJ[illegible]RELSE							-	-
11708	VIDEREFAKTURERTE KOSTNADER							-	-
11709	REISEUTGIFTER IKKE OPPGAVEPLIKTIG							-	-
11800	STR[illegible]M							-	-
11850	FORSIKRINGER							-	-
11851	YRKESSKADE-/ULYKKESFORSIKRING							-	-
11900	HUSLEIE							-	-
11952	Kontingenter							-	-
11[illegible]52	Kontingenter, MidtSkandia							-	-
								-	-
12000	INVENTAR							-	-
12001	EDB-ANSKAFFELSER							-	-
12100	LEIE TRANSPORTMIDLER							-	-
12200	LEIE MASKINER							-	-
12201	ANNEN LEIEKOSTNAD							-	-
12202	LEIE DATASYSTEMER							-	-
12600	RENHOLD							-	-
								-	-
13500	REVISJONSHONORAR							-	-
13501	REGNSKAPSHONORAR							-	-
13508	ANDRE HONORARER							-	-
								-	-
14290	MVA UTENFOR MVA LOVEN						24 765	24 765	50 000
									-
14701	PROSJEKTST[illegible]TTE [1]			99 000			910 060	1 009 060	1 200 000
									-
15000	RENTER (kundefordringer)							-	-
15290	Kjø[illegible] av aksler [illegible] andeler EK-tilskudd KLP							-	-
15400	Avsetning til dis[illegible] fond (underforbruk i sekretariatet)								-
	Sum d[illegible]utgifter	-	-	99 000	-	-	934 825	1 033 825	1 250 000
-	TAP P[illegible] FORDRINGER								
16211	BANKGEBYR								
17100	REFUSJON SYKEPENGER								
17290	[illegible]APP[illegible]PT I DRIFTSREGNSKAPET						-24 765	-24 765	-50 000
17509	OVERF[illegible]RINGER FRA KOMMUNER							-	
17707	KONFERANSE INNTEKTER								
17708	VIDEREFAKTURERTE KOSTNADER								
17709	OVERFØRINGER FRA ANDRE								
18300	OVERF[illegible]RINGER FRA FYLKET								-
19000	RENTER AV BANKINNSKUDD								-435 000
19300	BRUK AV NETTO DRIFTSRESULTAT							-	-
19400	BRUK AV DISPOSOSJONSFOND						-100 000	-100 000	-765 000
19500	BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND							-	-
								-	-
	Sum inntekter	-	-	-	-	-	-124 765	-124 765	-1 250 000
	TOTALT (resultat prosjekter)	-	-	99 000	-	-	810 060	909 060	-

1	11403 /14701: Pros[illegible] - Innvi[illegible]/utbetalt:	2026	
	- Alstahaug kommune - "Regionforstørrelse Alstø"	99 000	Prosjekt 22
	- Brønnøy Næringsforening - "Tosenveien"	100 000	Prosjekt 99
	- Brønnøy Næringsforening - "Ekstrabevilgning Tosenveien"	150 000	Prosjekt 99
	- By-sprinten AS - Tilskudd Bysprinten 2026 m/tillegg	250 060	Prosjekt 99
	- Festspillene Helgeland - Tilskudd 2026	150 000	Prosjekt 99
	- Ocean Cluster Helgeland/KPH - Offshore Nordland 2025 - 2027"		(art 14701)
	- Helgeland ungdomsråd: Best HUR-ever		(art 14701)
	- Helgeland Havbruksnettverk/SNHH - GreenFWD 2026		(art 14701)
	- MON: Tilskudd/frikjøp - Helgelandspendelen	100 000	(art 14701)
	- Bae Cam[illegible] V[illegible]a AS - VEGAM[illegible]E"8	60 000	(art 14701)
	- Totalt	909 060	

Helgelandsrådet

Saksfremlegg

Utvalg:	Helgelandsrådet
Møtedato:	19. – 20. november 2026
Saksbehandler:	Stig Sørra

Saksnr.	**Tittel**
43/26	Eventuelt

Forslag til vedtak

Vedtak

Vedlegg:

Saksutredning

Konklusjon